

Biuletyn Prawa Karnego nr 1/15

Biuletyn Prawa Karnego jest opracowywany przez Zespół Prawa Karnego, Wojskowego i Europejskiego Biura Studiów i Analiz Sądu Najwyższego oraz asystentów Izby Karnej i Izby Wojskowej Sądu Najwyższego. Jego celem jest dostarczenie bieżącej informacji z zakresu szeroko rozumianego prawa karnego. Biuletyn dzieli się na następujące działy:

1. Orzecznictwo Izby Karnej i Izby Wojskowej Sądu Najwyższego

W tym dziale prezentowane jest bieżące orzecznictwo obu izb Sądu Najwyższego z okresu bezpośrednio poprzedzającego ukazanie się kolejnego numeru biuletynu. Założeniem tego działu jest omówienie wszystkich orzeczeń w sprawach karnych wydawanych przez Sąd Najwyższy, w których dołączono pisemne uzasadnienie. Dział ten zawiera także informacje o pytaniach prawnych, jakie wpłynęły do Sądu Najwyższego oraz przedstawia omówienie bieżących spraw znajdujących się na wokandzie SN.

2. Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego dotyczące prawa karnego

W dziale tym zamieszczone są bieżące informacje o sprawach rozpoznawanych w Trybunale Konstytucyjnym związanych z prawem karnym, jak również o wydanych przez Trybunał Konstytucyjny orzeczeniach.

3. Zmiany w prawie

Dział ten poświęcony jest informacji o uchwalonych i wchodzących w życie aktach normatywnych z zakresu prawa karnego, a także o pracach legislacyjnych rządu i parlamentu.

4. Analizy

W dziale Analiz publikowane są opracowania i analizy z zakresu stosowania prawa karnego przygotowywane przez Biuro Studiów i Analiz Sądu Najwyższego oraz asystentów Izby Karnej i Izby Wojskowej Sądu Najwyższego.

5. Informacja Międzynarodowa

W dziale Informacji Międzynarodowej zamieszczane są aktualne informacje dotyczące działalności legislacyjnej i orzeczniczej organów i trybunałów międzynarodowych, a także informacje o obowiązujących aktach prawa międzynarodowego odnoszących się do prawa karnego. W tej części Biuletynu prezentowane są także bieżące informacje o działaniach podejmowanych w ramach Unii Europejskiej mających związek z prawem karnym.

6. Przegląd książek i czasopism

W dziale tym anonsowane są nowe publikacje z zakresu prawa karnego.

Zarówno bieżący, jak i poprzednie numery Biuletynu, są umieszczone na stronie internetowej Sądu Najwyższego (www.sn.pl).

Ze względów redakcyjnych do cytowanych w Biuletynie orzeczeń wprowadzane są niekiedy dodatkowe zwroty lub zdania. Owe uzupełnienia wpisywane są nie kursywą, lecz zwykłą czcionką i umieszczane w nawiasach.

Zespół przygotowujący Biuletyn będzie wdzięczny za wszelkie uwagi, które pomogą udoskonalić formę przekazywanych informacji.

dr Michał Hudzik
Biuro Studiów i Analiz Sądu Najwyższego;
Izba Karne Sąd Najwyższy
astkmh@sn.pl

Spis treści

1. Orzecznictwo Sądu Najwyższego – Izba Karna i Izba Wojskowa	7
1.1. Uchwały i postanowienia – KZP.....	7
1.2.1 Zakres ochrony przewidziany w art. 286 § 1 k.k.	7
1.2.2 Dopuszczalność wykorzystania w postępowaniu karnym wariografu.	7
1.2. Orzeczenia w sprawach kasacyjnych.....	8
1.2.1 Funkcjonowanie reguły <i>ne peius</i>	8
1.2.2. Granice oskarżenia i tożsamość czynu.	12
1.2.3. Zbieg przesłanek zawisłości sprawy i powagi rzeczy osądzonej.	18
1.2.4. Dopuszczalność kasacji.....	21
1.2.5. Dopuszczalność zobowiązania oskarżonego, w ramach warunków probacyjnych, do wykonania prawomocnego orzeczenia innego sądu.	23
1.2.6. Brak notyfikacji projektu przepisów technicznych Komisji Europejskiej a możliwość ich stosowania przez sądy krajowe.	26
1.4. Zagadnienia prawne	39
1.4.1. Zagadnienie prawne przedstawione przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego przekazane do rozstrzygnięcia pełnemu składowi Izby Karnej Sądu Najwyższego, I KZP 21/14.....	39
1.4.2. Zagadnienie prawne przedstawione przez Sąd Apelacyjny w Szczecinie, I KZP 27/14	39
1.4.3. Zagadnienie prawne przedstawione przez Sąd Apelacyjny w Gdańsku, I KZP 28/14.....	39
1.4.4. Zagadnienie prawne przedstawione przez Sąd Okręgowy w Rzeszowie, I KZP 1/15.....	40
1.4.5. Zagadnienie prawne przedstawione przez Sąd Apelacyjny w Katowicach, I KZP 2/15.....	40
1.4.6. Zagadnienie prawne przedstawione przez Sąd Okręgowy w Olsztynie, I KZP 3/15.....	40
1.4.7. Zagadnienie prawne przedstawione przez Sąd Okręgowy w Częstochowie i przekazane składowi 7 sędziów Sądu Najwyższego przez skład 3-osobowy, I KZP 4/15.....	41
2. Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego dotyczące prawa karnego	41
2.1. Wyroki i postanowienia Trybunału Konstytucyjnego.....	41
2.2. Wokanda Trybunału Konstytucyjnego	41
2.2.1. Zasady sporządzenia kasacji od orzeczenia sądu drugiej instancji (SK 2/15)	41
2.2.2. Podstawy do zaskarżenia orzeczenia w przedmiocie kosztów procesu (SK 1/15).....	41
2.2.3. Podstawy do zaskarżenia orzeczenia w przedmiocie kosztów procesu (SK 41/14)	41
2.2.4. Zasady rozpatrywania wniosku sędziego o przeniesienie na inne stanowisko służbowe (SK 30/14).....	42
2.2.5. Zwrot kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu; wysokość stawki za sporządzenie opinii (SK 25/14)	42
2.2.6. Złożenie wniosku o wszczęcie postępowania lustracyjnego - osoby uprawnione (SK 20/14).....	42
2.2.7. Opłaty w sprawach karnych; koszty postępowania (SK 14/14).....	42

2.2.8.	<i>Prawo do sądu; pozbawienie skarżącego prawa do udziału w posiedzeniu sądu w przedmiocie wykonywania środka zapobiegawczego - umieszczenie w zamkniętym zakładzie psychiatrycznym (SK 13/14)</i>	42
2.2.9.	<i>Nieważność orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego; odpowiedzialność Skarbu Państwa (SK 12/14)</i>	42
2.2.10.	<i>Zasady opodatkowania gier hazardowych (SK 3/14)</i>	43
2.2.11.	<i>Uprawnienie pokrzywdzonego do wniesienia aktu oskarżenia (SK 1/14)</i>	43
2.2.12.	<i>Bezpieczeństwo imprez masowych; zakaz klubowy (K 47/14)</i>	43
2.2.13.	<i>Stosowanie wobec tej samej osoby, za ten sam czyn, odpowiedzialności za przestępstwo i wykroczenie (K 45/14)</i>	43
2.2.14.	<i>Uprawnienia pokrzywdzonego w procesie karnym (K 30/14)</i>	43
2.2.15.	<i>Przepisy regulujące przeszukanie osób, dokonywanie kontroli osobistej oraz przeszukanie pojazdów przez funkcjonariuszy publicznych (K 17/14)</i>	43
2.2.16.	<i>Odpowiedzialność za wykroczenie; znikoma społecznie szkodliwość czynu (K 13/14)</i>	45
2.2.17.	<i>Ustawa o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób (K 11/14)</i>	45
2.2.18.	<i>Utrata członkostwa w Polskim Związku Łowieckim; postępowanie dyscyplinarne (K 10/14)</i>	46
2.2.19.	<i>Ustawa o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób (K 6/14)</i>	46
2.2.20.	<i>Postępowanie karne; zasady udziału podejrzanego (oskarżonego) lub jego obrońcy w posiedzeniu sądu (K 5/14)</i>	46
2.2.21.	<i>Zakres immunitetu parlamentarnego (K 2/14)</i>	46
2.2.22.	<i>Ustawa o grach hazardowych; proces ustawodawczy; obowiązek notyfikacji przepisów technicznych przez Komisję Europejską (P 21/15)</i>	46
2.2.23.	<i>Ustawa o grach hazardowych; proces ustawodawczy; obowiązek notyfikacji przepisów technicznych przez Komisję Europejską (P 20/15)</i>	47
2.2.24.	<i>Ustawa o grach hazardowych; proces ustawodawczy; obowiązek notyfikacji przepisów technicznych przez Komisję Europejską (P 19/15)</i>	47
2.2.25.	<i>Ustawa o grach hazardowych; proces ustawodawczy; obowiązek notyfikacji przepisów technicznych przez Komisję Europejską (P 18/15)</i>	47
2.2.26.	<i>Ustawa o grach hazardowych; proces ustawodawczy; obowiązek notyfikacji przepisów technicznych przez Komisję Europejską (P 17/15)</i>	47
2.2.27.	<i>Ustawa o grach hazardowych; proces ustawodawczy; obowiązek notyfikacji przepisów technicznych przez Komisję Europejską (P 16/15)</i>	47
2.2.28.	<i>Ustawa o grach hazardowych; proces ustawodawczy; obowiązek notyfikacji przepisów technicznych przez Komisję Europejską (P 15/15)</i>	48
2.2.29.	<i>Ustawa o grach hazardowych; proces ustawodawczy; obowiązek notyfikacji przepisów technicznych przez Komisję Europejską (P 14/15)</i>	48
2.2.30.	<i>Ustawa o grach hazardowych; proces ustawodawczy; obowiązek notyfikacji przepisów technicznych przez Komisję Europejską (P 13/15)</i>	48
2.2.31.	<i>Obowiązek powiadamiania Komisji Europejskiej i państw członkowskich o projektach przepisów technicznych (P 12/15)</i>	48
2.2.32.	<i>Ustawa o grach hazardowych; proces ustawodawczy; obowiązek notyfikacji przepisów technicznych przez Komisję Europejską (P 11/15)</i>	48
2.2.33.	<i>Ustawa o grach hazardowych; proces ustawodawczy; obowiązek notyfikacji przepisów technicznych przez Komisję Europejską (P 8/15)</i>	49
2.2.34.	<i>Ustawa o grach hazardowych; proces ustawodawczy; obowiązek notyfikacji przepisów technicznych przez Komisję Europejską (P 5/15)</i>	49

2.2.35.	<i>Ustawa o grach hazardowych; proces ustawodawczy; obowiązek notyfikacji przepisów technicznych przez Komisję Europejską (P 4/15)</i>	49
2.2.36.	<i>Ustawa o grach hazardowych; proces ustawodawczy; obowiązek notyfikacji przepisów technicznych przez Komisję Europejską (P 3/15)</i>	49
2.2.37.	<i>Ustawa o grach hazardowych; proces ustawodawczy; obowiązek notyfikacji przepisów technicznych przez Komisję Europejską (P 2/15)</i>	49
2.2.38.	<i>Ustawa o grach hazardowych; proces ustawodawczy; obowiązek notyfikacji przepisów technicznych przez Komisję Europejską (P 1/15)</i>	50
2.2.39.	<i>Ustawa o grach hazardowych; proces ustawodawczy; obowiązek notyfikacji przepisów technicznych przez Komisję Europejską (P 80/14)</i>	50
2.2.40.	<i>Ustawa o grach hazardowych; proces ustawodawczy; obowiązek notyfikacji przepisów technicznych przez Komisję Europejską (P 78/14)</i>	50
2.2.41.	<i>Ustawa o grach hazardowych; proces ustawodawczy; obowiązek notyfikacji przepisów technicznych przez Komisję Europejską (P 77/14)</i>	50
2.2.42.	<i>Ustawa o grach hazardowych; proces ustawodawczy; obowiązek notyfikacji przepisów technicznych przez Komisję Europejską (P 76/14)</i>	50
2.2.43.	<i>Ustawa o grach hazardowych; proces ustawodawczy; obowiązek notyfikacji przepisów technicznych przez Komisję Europejską (P 75/14)</i>	51
2.2.44.	<i>Ustawa o grach hazardowych; proces ustawodawczy; obowiązek notyfikacji przepisów technicznych przez Komisję Europejską (P 73/14)</i>	51
2.2.45.	<i>Ustawa o grach hazardowych; obowiązek notyfikacji (P 72/14)</i>	51
2.2.46.	<i>Ustawa o grach hazardowych; obowiązek notyfikacji (P 71/14)</i>	52
2.2.47.	<i>Ustawa o grach hazardowych; obowiązek notyfikacji (P 67/14)</i>	52
2.2.48.	<i>Ustawa o grach hazardowych; obowiązek notyfikacji (P 65/14)</i>	52
2.2.49.	<i>Ustawa o grach hazardowych; obowiązek notyfikacji (P 61/14)</i>	52
2.2.50.	<i>Ustawa o grach hazardowych; obowiązek notyfikacji (P 58/14)</i>	52
2.2.51.	<i>Proces ustawodawczy; obowiązek notyfikacji przepisów technicznych przez Komisję Europejską (P 57/14)</i>	53
2.2.52.	<i>Proces ustawodawczy; obowiązek notyfikacji przepisów technicznych przez Komisję Europejską (P 53/14)</i>	53
2.2.53.	<i>Ustawa o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób (P 51/14)</i>	53
2.2.54.	<i>Proces ustawodawczy; obowiązek notyfikacji przepisów technicznych przez Komisję Europejską (P 49/14)</i>	53
2.2.55.	<i>Proces ustawodawczy; obowiązek notyfikacji przepisów technicznych przez Komisję Europejską (P 48/14)</i>	53
2.2.56.	<i>Proces ustawodawczy; obowiązek notyfikacji przepisów technicznych przez Komisję Europejską (P 45/14)</i>	53
2.2.57.	<i>Proces ustawodawczy; obowiązek notyfikacji przepisów technicznych przez Komisję Europejską (P 44/14)</i>	53
2.2.58.	<i>Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 43/14)</i>	54
2.2.59.	<i>Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 42/14)</i>	54
2.2.60.	<i>Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 41/14)</i>	54
2.2.61.	<i>Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 40/14)</i>	54
2.2.62.	<i>Kodeks karny; wyrok łączny; zasada sprawiedliwości i rzetelności proceduralnej (P 37/14)</i>	54
2.2.63.	<i>Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 36/14)</i>	54
2.2.64.	<i>Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 35/14)</i>	54

2.2.65.	Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 34/14)	54
2.2.66.	Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 33/14)	54
2.2.67.	Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 31/14)	55
2.2.68.	Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 30/14)	55
2.2.69.	Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 29/14)	55
2.2.70.	Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 28/14)	55
2.2.71.	Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 22/14)	55
2.2.72.	Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 21/14)	55
2.2.73.	Wyroki łączne; zasady orzekania (P 19/14)	55
2.2.74.	Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 18/14)	55
2.2.75.	Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 17/14)	56
2.2.76.	Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 16/14)	56
2.2.77.	Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 10/14)	56
2.2.78.	Gry hazardowe (P 7/14).....	56
2.2.79.	Gry hazardowe (P 6/14).....	56
2.2.80.	Gry hazardowe (P 5/14).....	56
2.2.81.	Opłata za czynności adwokackie; stawka minimalna w sprawach z wyboru i z urzędu (U 7/14).....	56
2.2.82.	Warunki korzystania przez tymczasowo aresztowanych i skazanych mężczyzn z ciepłej kąpieli (U 6/14).....	57
2.2.83.	Zasady ustalania wysokości stawki minimalnej za czynności adwokackie (U 1/14)	57
2.2.84.	Zwrot kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu; wysokość stawki za sporządzenie opinii (SK 25/14)	58
2.2.85.	Złożenie wniosku o wszczęcie postępowania lustracyjnego - osoby uprawnione (SK 20/14).....	58
2.2.86.	Nowelizacja Kodeksu karnego wykonawczego; surowsza kara zastępcza niż w orzeczeniach zapadłych pod rządami poprzedniej ustawy (SK 17/14)	58
2.2.87.	Opłaty w sprawach karnych; koszty postępowania (SK 14/14)	58
2.2.88.	Prawo do sądu; pozbawienie skarżącego prawa do udziału w posiedzeniu sądu w przedmiocie wykonywania środka zabezpieczającego - umieszczenie w zamkniętym zakładzie psychiatrycznym (SK 13/14)	58
2.2.89.	Uprawnienie pokrzywdzonego do wniesienia aktu oskarżenia (SK 1/14)	58
2.2.90.	Wykroczenia; ograniczenie praw i wolności obywateli w zakresie możliwości uzyskania informacji o popełnionym wykroczeniu (K 51/13)	59
2.2.91.	Dochodzenie roszczeń odszkodowawczych; przedawnienie roszczenia o odszkodowanie za niesłuszne skazanie, zastosowanie środka zabezpieczającego, niesłuszne tymczasowe aresztowanie lub zatrzymanie (K 32/13)	59
2.2.92.	Określenie wymiaru kary za wykroczenia drogowe (K 30/13)	59
2.2.93.	Wolność słowa; ograniczenia wolności słowa (K 28/13)	59
2.2.94.	Prawo zatrzymanego do odmowy złożenia oświadczeń; obowiązek poinformowania zatrzymanego o takim prawie (K 19/13)	59
2.2.95.	Prawo autorskie (K 15/13)	60
2.2.96.	Przesłanki zarządzenia przez sąd obligatoryjnie wykonania kary warunkowo zawieszonej (P 43/13)	60
2.2.97.	Odpowiedzialność za przestępstwo skarbowe; odpowiedzialność za wykroczenie skarbowe (P 40/13).....	60

2.2.98.	<i>Przeniesienie sędziego na nowe miejsce służbowe (P 35/13)</i>	60
2.2.99.	<i>Dopuszczenie zawieszenia postępowania karnego w celu oczekiwania na prejudycjalność orzeczenia innego sądu (P 20/13)</i>	60
2.2.100.	<i>Zakłady poprawcze i schroniska dla nieletnich; system izolacji nieletnich (U 7/13)</i>	61
2.2.101.	<i>Uprawnienie inspektorów Inspekcji Transportu Drogowego oraz pracowników Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego (U 3/13)</i>	61
2.2.102.	<i>Karalność niepublicznego znieważenia funkcjonariusza publicznego (SK 70/13)</i>	61
2.2.103.	<i>Zasady wyłączenia sędziego (SK 66/13)</i>	61
2.2.104.	<i>Kodeks postępowania karnego; wyłączenie dopuszczalności zaskarżenia zażaleniem postanowienia wydanego na podstawie art. 56 § 2 k.p.k. (SK 65/13)</i>	61
2.2.105.	<i>Obowiązek właściciela lub posiadacza pojazdu wskazania, na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania; wykroczenie drogowe (SK 64/13)</i>	62
2.2.106.	<i>Nowelizacja Kodeksu karnego wykonawczego; surowsza kara zastępcza niż w orzeczeniach zapadłych pod rządami poprzedniej ustawy (SK 62/13)</i>	62
2.2.107.	<i>Przeciwdziałanie narkomanii; przepadek przedmiotu przestępstwa oraz przedmiotów i narzędzi, które służyły lub były przeznaczone do jego popełnienia, nawet jeżeli nie były one własnością sprawcy, niezależnie od winy osoby będącej właścicielem przedmiotu objętego przypadkiem (SK 59/13)</i>	62
2.2.108.	<i>Postępowanie karne; zasady przyznawania statusu pokrzywdzonego; składanie fałszywych zeznań (SK 58/13)</i>	62
2.2.109.	<i>Wolność sumienia i wyznania (SK 54/13)</i>	63
2.2.110.	<i>Występek o charakterze chuligańskim (SK 47/13)</i>	63
2.2.111.	<i>Nieprzyznanie statusu pokrzywdzonego, w rozumieniu art. 49 § 1 k.p.k., podmiotowi, którego dotyczy dokument poświadczający nieprawdę, wystawiony przez osobą uprawnioną do wystawienia dokumentu (SK 27/13)</i>	63
2.2.112.	<i>Zaskarżenie orzeczenia w przedmiocie kosztów procesu zasądzonych po raz pierwszy przez sąd odwoławczy (K 34/12)</i>	63
2.2.113.	<i>Brak regulacji trybu składania wniosków o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności sędziów za złożenie niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego; brak ustawowo określonych przesłanek wyrażenia zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności (P 31/12)</i>	64
2.2.114.	<i>Postępowanie karne; pozbawienie strony realnego prawa do obrony i skutecznego środka odwoławczego (SK 54/12)</i>	64
2.2.115.	<i>Dopuszczalność prowadzenia postępowania o przestępstwo wypełniające także znamiona wykroczenia, po tym, gdy postępowanie o wykroczenie zostało prawomocnie zakończone (P 25/11; połączona z P 34/11)</i>	64
2.2.116.	<i>Zasady orzekania kary (P 22/11)</i>	64
3.	Zmiany w prawie	65
5.	Informacja międzynarodowa	66
5.1.	Rada Europy.....	66
5.1.1.	Orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka.....	66
6.	Przegląd książek i czasopism	67
6.1.	Przegląd książek.....	67
6.2.	Przegląd czasopism.....	67

1. Orzecznictwo Sądu Najwyższego – Izba Karna i Izba Wojskowa

1.1. Uchwały i postanowienia – KZP

1.2.1 Zakres ochrony przewidziany w art. 286 § 1 k.k.

przepisy: art. 286 § 1 k.k.; art. 230 § 1 k.k.

hasła: Oszustwo

Postanowienie z dnia 29 stycznia 2015 r., I KZP 24/14

Teza:

1. Przepis art. 286 § 1 k.k. nie zawiera ograniczenia przewidzianego nim skutku oszustwa jedynie do „niekorzystnego rozporządzenia mieniem” wykonanego „w celu godziwym”, czy ogólniej – do „rozporządzenia niekorzystnego” i „godziwego”.

2. Dobrem prawnym chronionym przepisem art. 230 § 1 k.k. jest działalność określonych instytucji publicznych, związana z ich prawidłowym, budzącym autorytet i zaufanie obywateli, bezinteresownym funkcjonowaniem – a więc nie indywidualnie określony ważny interes prywatny, nawet chroniony dodatkowo, lecz rodzajowo odmienne dobro ogólne; nie może być zatem mowy o bezpośrednim naruszeniu lub zagrożeniu żadnego dobra osoby zainteresowanej, wobec której sprawca, w zamian za korzyść lub jej obietnicę, podejmuje się przy użyciu wpływów pośrednictwa w załatwieniu sprawy we wspomnianej instytucji. Sam tylko stan pokrzywdzenia przestępstwem oszustwa z art. 286 § 1 k.k. nie stanowi wystarczającego tytułu uprawniającego do zwrotu przedmiotu rozporządzenia mieniem (naprawienia szkody), gdy to rozporządzenie polega na świadomym i dobrowolnym spełnieniu świadczenia w zamian za popełnienie przestępstwa płatnej protekcji, określonego w art. 230 § 1 k.k.

1.2.2 Dopuszczalność wykorzystania w postępowaniu karnym wariografu.

przepisy: art. 199a k.p.k.

hasła: przesłuchanie; wariograf

Postanowienie z dnia 29 stycznia 2015 r., I KZP 25/14

Teza:

Niedopuszczalne jest użycie wariografu w trakcie czynności przesłuchania. Użyte przez ustawodawcę w art. 171 § 5 ust 2 k.p.k. wyrażenie „w związku z przesłuchaniem” rozumieć należy w ten sposób, że omawiany zakaz dotyczy nie tylko samej czynności procesowej przesłuchania, ale również czynności pozostających w bezpośredniej relacji z przesłuchaniem. Przepis art. 199a k.p.k. dotyczy postępowania

karnego w fazie, w której toczy się ono przeciwko konkretnej osobie, a więc po przedstawieniu zarzutów, ze stadium postępowania sądowego włącznie. Przepis ten stanowić może podstawę przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego, który stosuje środki techniczne mające na celu kontrolę nieświadomych reakcji organizmu badanej osoby, a więc w czasie badania stosuje wariograf (poligraf). Warunki formalne przeprowadzenia takiego dowodu to: zgoda osoby badanej, brak bezpośredniego związku badania z czynnością przesłuchania badanej osoby (zakaz z art. 171 § 5 ust. 2 k.p.k.) i pouczenie badanej osoby o tym, że złożone wobec biegłego oświadczenia mogą stanowić dowód (wyłączenie stosowania art. 199 wobec oskarżonego).

1.2. Orzeczenia w sprawach kasacyjnych

1.2.1 Funkcjonowanie reguły *ne peius*.

przepisy: art. 454 § 2 k.p.k.

hasła: Reguła *ne peius*

Wyrok z dnia 13 listopada 2014 r., II KK 75/14

Teza:

1. Reguła *ne peius* określona w art. 454 § 2 k.p.k. ma chronić oskarżonego przed orzeczeniem przez sąd odwoławczy surowszej kary pozbawienia wolności wtedy, gdy sąd ten uwzględniając wniesioną na niekorzyść oskarżonego apelację, jednocześnie dostrzega inne aniżeli sąd pierwszej instancji okoliczności faktyczne wpływające na wymiar kary lub gdy katalog tych okoliczności ulega powiększeniu.

2. Omawiana reguła *ne peius* dotyczy przy tym tych ustaleń faktycznych, które mają wpływ na wymiar kary, a więc odnoszących się do przedmiotowej strony czynu, jego strony podmiotowej, innych okoliczności wpływających na określenie stopnia winy i stopnia społecznej szkodliwości czynu oraz ustalenia dotyczące samego oskarżonego, w tym jego zachowania przed popełnieniem przestępstwa i po jego popełnieniu.

3. Od zmiany lub uzupełniania katalogu okoliczności obciążających oraz redukcji okoliczności łagodzących odróżnić jednak należy sytuację, w której sąd odwoławczy dokonuje odmiennych aniżeli sąd pierwszej instancji ocen ustalonych okoliczności. Sąd odwoławczy może zatem inaczej, także surowiej, oceniać ustalone okoliczności, nie może tylko zmieniać katalogu tych okoliczności, o ile zamierza orzec surowszą karę pozbawienia wolności.

4. Orzeczeniem surowszej kary pozbawienia wolności, w rozumieniu art. 454 § 2 k.p.k., jest także zmiana wyroku, polegająca na uchyleniu orzeczenia o warunkowym zawieszeniu wykonania wymierzonej kary.

Z uzasadnienia:

„Sąd Rejonowy w P., wyrokiem z dnia 4 kwietnia 2013 r., sygn. (...), uznał Przemysława K., Karola S., Adama M. i Łukasza S. za winnych tego, że w dniu 14 października 2011 r. w miejscowości T. przy ul. (...), działając wspólnie i w porozumieniu wzięli udział w pobi-

ciu Arkadiusza D. i Stefana S. w ten sposób, że Karol S. uderzył pokrzywdzonego Stefana S. w twarz, co spowodowało jego upadek na ziemię, a następnie razem z pozostałymi oskarżonymi uderzali Stefana S. i Arkadiusza D. pięściami po twarzy i kopali nogami po całym ciele i głowie, co spowodowało u Arkadiusza D. i Stefana S. opisane w wyroku obrażenia ciała, które to obrażenia spowodowały naruszenie narządów ciała pokrzywdzonych na okres powyżej siedmiu dni, a oskarżeni narazili pokrzywdzonych na bezpośrednie niebezpieczeństwo nastąpienia skutku określonego w art. 156 § 1 k.k. i na bezpośrednio niebezpieczeństwo utraty życia, to jest za winnych przestępstwa z art. 158 § 1 k.k., za które wymierzył im kary:

- Karolowi S. 2 lat pozbawienia wolności,
- Przemysławowi K. i Łukaszowi S. po roku i 10 miesiącach pozbawienia wolności,
- Adamowi M. roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności,

przy czym wykonanie kar orzeczonych wobec Przemysława K., Karola S. i Adama M. warunkowo zawiesił na okres 5 lat próby, oddając w tym okresie oskarżonych pod dozór kuratora sądowego.

Apelację na niekorzyść oskarżonych Przemysława K., Karola S., Adama M. i Łukasza S. wniósł od tego wyroku prokurator. Zarzucił w niej obrazę przepisów prawa materialnego:

- poprzez niezastosowanie art. 57a § 1 k.k., to jest nieprzyjęcie iż sprawcy pobicia Stefana S. i Arkadiusza D. w dniu 14 października 2011 r. w T. dokonali umyślnego zamachu na zdrowie w sposób publiczny i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego,

- poprzez błędne zastosowanie art. 69 § 1 i 2 k.k., to jest przyjęcie w stosunku do oskarżonych Przemysława K., Karola S. i Adama M. pozytywnej prognozy, iż nie popełnią oni w przyszłości przestępstwa, co skutkowało orzeczeniem kary pozbawienia wolności z warunkowym jej zawieszeniem na okres próby, podczas gdy postawa sprawców, ich właściwości i warunki osobiste, dotychczasowy sposób życia, działanie w warunkach art. 57a k.k. oraz zachowanie się po popełnieniu przestępstwa nie dają podstaw do pozytywnej prognozy kryminologicznej a w konsekwencji do zawieszenia wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności, które to naruszenie miało wpływ na treść orzeczenia.

Prokurator wniósł w apelacji o zmianę zaskarżonego wyroku w części dotyczącej oskarżonych Przemysława K., Karola S., Adama M. poprzez orzeczenie kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania.

Apelację od wyroku wniósł ponadto obrońca Łukasza S..

W toku rozprawy apelacyjnej prokurator zmodyfikował wniosek apelacji, wnosząc w pierwszej kolejności o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy w P., wyrokiem z dnia 4 października 2013 r., sygn. (...), zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że w punkcie 1 uzupełnił opis czynu przypisanego oskarżonym Przemysławowi K., Karolowi S., Adamowi M. i Łukaszowi S. w ten sposób, że po słowach „działając wspólnie i w porozumieniu” dodał słowa „publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego” oraz uzupełnił podstawę skazania i wymiaru kary o przepis art. 57a § 1 k.k. Sąd uchylił nadto orzeczenie o warunkowym zawieszeniu wymierzonych kar pozbawienia wolności i wyznaczeniu okresów prób oraz orzeczenie o oddaniu oskarżonych Przemysława K., Karola S. i Adama M. pod dozór kuratora sądowego (punkty 2 i 3 części dyspozytywnej wyroku). W pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymany został w mocy.

Kasację od tego wyroku wniósł obrońca Przemysława K.. Zaskarżając wyrok w części, w odniesieniu do punktów 1, 2 i 3 zarzucił:

- 1. rażące naruszenie prawa procesowego, mające wpływ na treść orzeczenia, to jest naruszenie*
 - art. 454 § 2 k.p.k. przez zmianę ustaleń faktycznych, przez poszerzenie katalogu okoliczności obciążających oskarżonego i w konsekwencji zaostrzenie wymierzonej kary pozbawienia wolności, w postaci uchylecia rozstrzygnięcia zawieszającego wykonanie kary pozbawienia wolności, to jest naruszenie reguły ne peius,*
 - art. 455 k.p.k. przez to, że Sąd odwoławczy poprawił kwalifikację prawną czynu na surowszą mimo braku ustaleń Sądu pierwszej instancji w tym zakresie, w sytuacji gdy warunkiem poprawienia kwalifikacji w trybie art. 455 k.p.k. jest odwołanie się wyłącznie do ustaleń zawartych w określeniu przypisanego oskarżonemu czynu,*
- 2. rażące naruszenie prawa materialnego, mające istotny wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie błędną wykładnię art. 115 § 21 k.k. i art. 57a § 1 k.k. polegającą na wyrażeniu poglądu, iż czyn Przemysława K. można określić jako działanie publiczne, spełniające wymóg uznania czynu za mający charakter chuligański, gdy tymczasem praktyka sądowa, ustalając znamiona publiczności działania rozróżnia zarówno działania publiczne pod względem podmiotowym, polegające na świadomości sprawcy, że jego działanie dojdzie lub może dojść do wiadomości nieokreślonej liczby ludzi, a sprawca chce tego lub możliwość taką przewiduje i na nią się godzi.*

Obrońca oskarżonego wniósł o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego P. w zaskarżonej części i przekazanie sprawy sądowi właściwemu do ponownego rozpoznania.

Prokurator Prokuratury Okręgowej w P. wniósł o oddalenie kasacji, jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja obrońcy Przemysława K. okazała się zasadna.

Przepis art. 454 § 2 k.p.k. zawierający jedną z reguł ne peius jest przepisem o charakterze gwarancyjnym. Gwarancyjność tej reguły ma wyjątkowo silny charakter i jest powiązana z tradycyjnym rozumieniem zasady dwuinstancyjności oraz z zabezpieczeniem prawa oskarżonego do obrony. Dopuszczając bowiem możliwość wydania przez sąd odwoławczy orzeczenia o charakterze reformatoryjnym, ustawodawca wprowadził ograniczenie co do możliwości orzeczenia przez ten sąd surowszej kary pozbawienia wolności wówczas, gdy zmienia on ustalenia faktyczne w sprawie. Przepis art. 454 § 2 k.p.k. ma zatem chronić oskarżonego przed orzeczeniem przez sąd odwoławczy surowszej kary pozbawienia wolności wtedy, gdy sąd ten uwzględniając wniesioną na niekorzyść oskarżonego apelację, jednocześnie dostrzega inne niżeli sąd pierwszej instancji okoliczności faktyczne wpływające na wymiar kary lub gdy katalog tych okoliczności ulega powiększeniu. Ustawodawca założył, że w sytuacji, w której sąd odwoławczy okoliczności takie dostrzeże, mając jednocześnie przekonanie co do potrzeby zaostrzenia kary pozbawienia wolności, powinien uchylić zaskarżony wyrok i przekazać sprawę sądowi pierwszej instancji po to, aby ten sąd okoliczności te rozważył i dał temu wyraz w orzeczeniu, a jednocześnie by oskarżony mógł bronić swoich interesów w postępowaniu pierwszoinstancyjnym oraz by umożliwić mu ewentualne wniesienie środka odwoławczego. W przypadku bowiem, gdy sąd odwoławczy, zmieniając ustalenia faktyczne wyda wyrok, którym orzeknie surowszą karę pozbawienia wolności, oskarżony pozbawiony jest możliwości zaskarżenia tego orzeczenia zwykłym środkiem odwoławczym.

Omawiana reguła ne peius dotyczy przy tym tych ustaleń faktycznych, które mają wpływ na wymiar kary. Jeśli ten warunek jednak jest spełniony, to za ustalenia faktyczne rozu-

mieć należy ustalenia odnoszące się do przedmiotowej strony czynu, jego strony podmiotowej, innych okoliczności wpływających na określenie stopnia winy i stopnia społecznej szkodliwości czynu oraz ustalenia dotyczące samego oskarżonego, w tym jego zachowania przed popełnieniem przestępstwa i po jego popełnieniu (zob. m. in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 czerwca 2008 r., IV KK 38/08, OSNKW z 2008 r., z. 9, poz. 72).

Od zmiany lub uzupełniania katalogu okoliczności obciążających oraz redukcji okoliczności łagodzących odróżnić jednak należy sytuację, w której sąd odwoławczy dokonuje odmiennych aniżeli sąd pierwszej instancji ocen ustalonych okoliczności. Sąd odwoławczy może zatem inaczej, także surowiej, oceniać ustalone okoliczności, nie może tylko zmieniać katalogu tych okoliczności, o ile zamierza orzec surowszą karę pozbawienia wolności (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 kwietnia 2013 r., IV KK 395/12, OSNKW z 2013 r., z. 8, poz. 70).

Warto przy tym zaznaczyć, że obowiązywanie reguły *ne peius* powinno być uwzględniane przez strony przy formułowaniu wniosków apelacji. W realiach rozpoznawanej sprawy dostrzegł to, jak się wydaje, prokurator uczestniczący w rozprawie apelacyjnej, zmieniając wiodący wniosek apelacji.

Trzeba także podkreślić, że przy interpretacji art. 454 § 2 k.p.k. za orzeczenie surowszej kary pozbawienia wolności rozumieć należy także zmianę wyroku, polegającą na uchyleniu orzeczenia o warunkowym zawieszeniu wykonania wymierzonej kary, co nie powinno zresztą budzić (i nie budzi) szczególnych wątpliwości.

Odnosząc powyższe do okoliczności rozpoznawanej sprawy odpowiedzieć sobie należy na pytanie, czy sąd odwoławczy dokonał zmiany (rozszerzenia) katalogu ustaleń faktycznych wpływających na wymiar kary pozbawienia wolności, czy jedynie dokonał odmiennej oceny okoliczności ustalonych już przez sąd pierwszej instancji.

Sąd Najwyższy po analizie materiałów postępowania doszedł do wniosku, że Sąd Okręgowy w P. dokonał jednak zmiany ustaleń faktycznych w rozumieniu art. 454 § 2 k.p.k., przepisu, jak podkreślono, o silnie gwarancyjnym charakterze. Zauważyć trzeba, że ani w akcie oskarżenia, ani w toku postępowania przed Sądem Rejonowym w P. nie była w ogóle podnoszona kwestia chuligańskiego charakteru czynu zarzucanego oskarżonym. Trzeba to zauważyć bez względu na ocenę tego faktu. W takiej sytuacji oskarżony, ani jego obrońca nie realizowali linii obrony, która zawierałaby argumentację zwalczającą koncepcję uznania czynu oskarżonego za czyn o charakterze chuligańskim. Co więcej, oskarżony i jego obrońca nie zaskarżyli wyroku Sądu Rejonowego. Kwestia uznania czynu oskarżonego za czyn o charakterze chuligańskim pojawiła się w toku postępowania dopiero w apelacji prokuratora. Ma to znaczenie przy ocenie powiązania reguły z art. 454 § 2 k.p.k. z zasadą dwuinstancyjności.

Podkreślenia wymaga wreszcie, że Sąd Okręgowy, dokonując zmiany zaskarżonego wyroku, dokonał jednocześnie zmiany opisu czynu przypisanego Przemysławowi K. i trzem innym oskarżonym. Sąd odwoławczy uzupełnił (użył tego właśnie słowa w punkcie 1 rozstrzygnięcia) - opis czynu, w ten sposób, że dodał odnoszące się do zachowań oskarżonych słowa, że działali oni „publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego.” Decyzja Sądu Okręgowego o uzupełnieniu opisu czynu świadczy o tym, że sąd odwoławczy dostrzegł brak tych ustaleń w zaskarżonym orzeczeniu. Nie można w tej sytuacji mówić o jedynie odmiennej ocenie ustalonych już okoliczności, ale o poszerzeniu katalogu okoliczności. Okoliczności te wpłynęły przy tym wprost na przyjęcie innej kwalifikacji prawnej przypisanego oskarżonym czynu i na zmianę orzeczenia co do wymierzonych im kar pozbawienia wolności, poprzez uchylenie rozstrzygnięć o warunkowym zawieszeniu wykonania orzeczonych kar, a tym samym na

Z uzasadnienia:

„Sąd Rejonowy w W. wyrokiem z dnia 27 lutego 2013 r. sygn. akt (...), po częściowej zmianie opisu czynu w zakresie jego daty i wartości mienia stanowiącego przedmiot przestępstwa, uznał Stefana P. za winnego tego, że w dniu 1 marca 2010 r. w W., działając z zamiarem wyrządzenia szkody Spółce z o.o. W. z siedzibą w W., w postaci: samochodu marki BMW 320 o nr. rej. (...) wraz z dokumentami oraz telefonu komórkowego marki Nokia E 51-1 nr (...) wraz z kartą aktywacyjną, o łącznej wartości 52000 zł, tj. przestępstwa z art. 284 § 2 k.k. i za to na podstawie powołanego przepisu w zw. z art. 58 § 3 k.k. wymierzył mu karę 150 stawek dziennych grzywny, po 20 zł każda, której wykonanie na podstawie art. 69 § 1 i 2 i art. 70 § 1 pkt 2 k.k. warunkowo zawiesił na okres 2 lat. Jednocześnie na podstawie art. 72 § 2 k.k. zobowiązał oskarżonego do częściowego naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem poprzez zwrócenie pokrzywdzonej W. Sp. z o.o. z siedzibą w W. samochodu marki BMW 320 o nr. rej. (...) wraz z dokumentami. Nadto zasądził od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonej Spółki kwotę 1239,84 zł tytułem zwrotu poniesionych kosztów zastępstwa procesowego oraz zwolnił oskarżonego od kosztów sądowych, wydatkami obciążając Skarb Państwa.

Powyższy wyrok w całości zaskarżyli apelacjami oskarżony i jego obrońca. Oskarżony w wywiedzionym środku odwoławczym zarzucił zaskarżonemu orzeczeniu błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na jego treść poprzez uznanie, że miał on zamiar przywłaszczenia przedmiotowego samochodu i telefonu komórkowego, w sytuacji gdy prawidłowa ocena materiału dowodowego powinna doprowadzić do wniosku przeciwnego. Nadto podniósł zarzut naruszenia przepisu postępowania, które mogło mieć wpływ na treść wyroku, a to art. 386 § 2 k.p.k. W związku z tym wniósł on o zmianę zaskarżonego wyroku i jego uniewinnienie od przypisanego mu przestępstwa.

Natomiast obrońca oskarżonego zarzucił wyrokowi Sądu I instancji :

1. obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia, a w szczególności art. 5 § 2 i art. 7 k.p.k. polegającą na dowolnym uznaniu, że oskarżony użytkując powierzony mu samochód marki BMW 320 wraz z dokumentami oraz telefonem komórkowym, przeznaczył je do celów prywatnych, co świadczy, iż włączył te rzeczy do swego majątku, w sytuacji kiedy z okoliczności materiału dowodowego zebranego w sprawie wynika bezspornie, że jako przewodniczący Rady Nadzorczej Spółki W. i jej wspólnik wykorzystywał ten samochód przede wszystkim w celach służbowych, co winno skutkować uznaniem, iż nie towarzyszył mu trwały zamiar kierunkowy włączenia powierzonych mu rzeczy do swego majątku oraz świadczy, że swoim działaniem nie wyczerpał znamion występku z art. 284 § 2 k.k.;

2. błędną ocenę okoliczności faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia polegającą na pominięciu faktu, iż nie została rozstrzygnięta kwestia prawidłowości wykreślenia S. P. z funkcji przewodniczącego Rady Nadzorczej Spółki W., a także nie uwzględnienia treści postanowień i pism organów ścigania zezwalających praktycznie na użytkowanie przedmiotowego samochodu przez oskarżonego - co winno wykluczać ustalenie Sądu o trwałym zamiarze przywłaszczenia przez oskarżonego samochodu marki BMW 320.

Podnosząc powyższe zarzuty, skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego S. P. od zarzutu popełnienia występku określonego w art. 284 § 2 k.k.

Sąd Okręgowy w W. wyrokiem z dnia 4 października 2013 r. sygn. akt (...), zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, iż oskarżonego S. P. uniewinnił od zarzucanego mu czynu, zaś kosztami procesu obciążył oskarżyciela subsydiarnego.

Orzeczenie Sądu odwoławczego zostało zaskarżonego na niekorzyść oskarżonego S. P. kasacją pełnomocnika oskarżyciela subsydiarnego, który na zasadzie art. 523 § 1 i art. 526 § 1 k.p.k. zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1. rażąco naruszenie przepisów prawa materialnego, a to art. 11 § 1 k.k. w zw. z art. 284 § 2 k.k. mające istotny wpływ na treść orzeczenia, polegające na rażąco nieprawidłowej wykładni naruszonej normy sprowadzającej się do uznania, iż Sąd Rejonowy w W. dokonując zmiany opisu czynu przypisanego oskarżonemu S. P. w stosunku do czynu zarzuconego mu aktem oskarżenia, w zakresie jedynie oznaczenia daty czynu popełnionego przez oskarżonego, wyszedł poza granice oskarżenia, w sytuacji gdy prawidłowa treść naruszonej normy wskazuje, że granice oskarżenia zostają utrzymane dopóty, gdy w miejsce czynu zarzuconego w ramach tego samego zdarzenia faktycznego można przypisać oskarżonemu czyn nawet ze zmienionym opisem i jego oceną prawną, co miało istotny wpływ na treść orzeczenia, wobec uznania, iż wskutek zmiany opisu czynu w zakresie daty, nie zawierał on znamion przestępstwa, a w konsekwencji uniewinnienie oskarżonego;

2. rażąco naruszenie przepisów prawa materialnego, a to art. 38 k.c. i 63 k.c. w zw. z art. 14 i 17 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym, mające istotny wpływ na treść orzeczenia poprzez niezasadne przyjęcie, iż „podpisanie pełnomocnictwa do wniesienia subsydiarnego aktu oskarżenia przez Monikę K.-M. nie ma mocy prawnej”, a konsekwencji uznanie, że wyrok Sądu Rejonowego obarczony jest bezwzględnym uchybieniem odwoławczym w postaci braku skargi uprawnionego oskarżyciela – W. Sp. z o.o. w W., w sytuacji gdy prawidłowa wykładnia naruszonej normy wprost wskazuje, iż czynność prawna dokonana z osobą wpisaną jako uprawniona do reprezentowania osoby prawnej w KRS wiąże co do zasady tę osobę prawną, mimo, że w rzeczywistości osoba ta utraciła status piastuna organu, a ważność ta, zależeć może jedynie od jej potwierdzenia przez osobę prawną ze skutkiem z art. 63 § 1 k.c.

Powołując się na te zarzuty pełnomocnik oskarżyciela subsydiarnego wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w W.

Prokurator Prokuratury Okręgowej w W. odpowiadając na kasację wniósł o jej uznanie za zasadną.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego okazała się zasadna. Wprawdzie podniesiony w niej zarzut zawarty w pkt 1 został skonstruowany częściowo niepoprawnie, ponieważ łączy on obrazę przepisów prawa materialnego, a to art. 11 § 1 k.k. w zw. z art. 284 § 2 k.k., z naruszeniem przepisu prawa procesowego - art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. stanowiącego jedną z bezwzględnych przyczyn odwoławczych określonych w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k., jednak analiza treści tego zarzutu przy zastosowaniu art. 118 k.p.k. pozwala twierdzić, że skarżący upatruje błąd pierwotny Sądu odwoławczego w naruszeniu art. 11 § 1 k.k. określającego zasadę, że jeden czyn może stanowić tylko jedno przestępstwo, a w konsekwencji wadliwym uznaniu, iż dokonana zmiana opisu przestępstwa z art. 284 § 2 k.k. w zakresie jego daty powodowała, iż został oskarżonemu przypisany inny czyn niż zarzucony aktem oskarżenia, czego skutkiem było dokonanie przez Sąd odwoławczy prawnokarnej oceny czynu oskarżonego w odniesieniu do pierwotnego zarzutu aktu oskarżenia, a nie jego zmodyfikowanego opisu przyjętego w wyroku Sądu meriti. Zdaniem skarżącego spowodowało to pominięcie przy orzekaniu w postępowaniu odwoławczym części ustaleń Sądu I instancji, które według Sądu Okręgowego wykraczały poza granice oskarżenia i doprowadziło do niezasadnego uniewinnienia S. P., przy zastosowaniu art. 439 § 2 k.p.k.

Tak rozumiany zarzut skarżącego należy uznać za zasadny.

Sąd Okręgowy odwołując się do ustaleń Sądu Rejonowego, sytuujących zamiar oskarżonego przywłaszczenia mienia stanowiącego przedmiot przestępstwa z art. 284 § 2 k.k. na dzień 1 marca 2010 r., a nie tak jak w zarzucie aktu oskarżenia na dzień 9 listopada 2009 r. i bliżej nieustalony przedział czasu w 2009 r., uniewinnił oskarżonego od zarzucanego mu czynu, ignorując dokonaną przez Sąd meriti zmianę jego opisu. Wbrew pogładowi wyrażonemu przez Sąd odwoławczy, zmiana ta nie przekroczyła ram rozpoznania sprawy zakreślonych aktem oskarżenia.

Warto przypomnieć, że wyjście poza granice oskarżenia polega na orzekaniu poza jego podstawą faktyczną, wyznaczoną tym samym historycznym zdarzeniem, które jest pojęciem szerszym od pojęcia czynu oskarżonego odnoszącego się do działania lub zaniechania (por. wyrok SN z dnia 2 marca 2011 r., III KK 388/10, OSNKW 2011/6/51). Dla zachowania tożsamości czynu niezbędna jest niezmiennność podmiotu czynu, przedmiotu ochrony, a w razie poczynienia innych ustaleń co do czasu i miejsca czynu, także tożsamości osoby pokrzywdzonej. (zob. wyrok SN z dnia 25 sierpnia 2010 r., II KK 186/10, LEX nr 619624).

Odnosząc te zapatrywania do zakresu wskazanych wyżej zmian w opisie czynu dokonanych przez Sąd I instancji, trzeba jednoznacznie stwierdzić, że nie wykraczały one poza historyczne zdarzenie stanowiące przedmiot zarzutu subsydiarnego aktu oskarżenia, gdy się zważy, iż nie uległy zmianie żadne elementy istotne dla określenia tożsamości czynu. Przede wszystkim pozostała niezmienna osoba sprawcy oraz pokrzywdzonej Spółki, miejsce zdarzenia, jak też podejmowane przez oskarżonego czynności wykonawcze, skierowane do tych samych przedmiotów. Oskarżyciel subsydiarny oskarżył S. P. o przywłaszczenie samochodu marki BMW 320 o nr. rej. (...) i telefonu komórkowego marki Nokia E 51-1 nr (...), stanowiących własność Spółki W., a powierzonych mu czasowo do użytkowania i właśnie wokół tych elementów faktycznych, koncentruje się jego opis przyjęty przez Sąd I instancji. Natomiast różnica wynika jedynie z ustaleń w zakresie usytuowania w czasie momentu, w którym oskarżony miał zdaniem Sądu Rejonowego zrealizować zamiar przywłaszczenia. Należy przypomnieć, że bogate orzecznictwo Sądu Najwyższego dopuszcza możliwość różnego rodzaju modyfikacji opisu czynu, w tym także co do jego daty, o ile dokonywane są w ramach tego samego zdarzenia objętego zarzutem aktu oskarżenia (zob. np. postanowienia SN: z dnia 11 grudnia 2006 r., II KK 304/06, OSNwSK 2006/1/2403, z dnia 21 sierpnia 2012 r., III KK 217/12, Biul.PK 2012/9/7, z dnia 25 października 2012 r., IV KK 87/12, LEX nr 1226759 i z dnia 1 marca 2013 r., V KK 394/12, LEX nr 1294462).

Zgodzić się trzeba z Sądem odwoławczym, że w przypadku subsydiarnego aktu oskarżenia należy zachować szczególną ostrożność przy korektach opisu czynu. Przyznanie pokrzywdzonemu uprawnień oskarżycielskich w sprawach ściganych z urzędu doznaje ograniczeń, bowiem uzależnione jest od spełnienia przesłanek z art. 55 k.p.k., a zatem od faktu czy doszło do powtórnego wydania przez prokuratora postanowienia o odmowie wszczęcia lub o umorzeniu postępowania w okolicznościach wskazanych w art. 330 § 2 k.p.k. Jednocześnie pokrzywdzony może wnieść subsydiarny akt oskarżenia tylko co do czynu, który zachowuje przymiot tożsamości z czynem, którego dotyczyły wskazane wyżej decyzje kończące postępowanie przygotowawcze.

Warto przypomnieć, że postanowieniem z dnia 5 lutego 2010 r. właściwa jednostka Policji umorzyła dochodzenie o przestępstwo z art. 284 § 2 k.k., którego opis był zbliżony do tego, jaki przyjęto w subsydiarnym akcie oskarżenia. Postanowienie to zostało zatwierdzone przez prokuratora Prokuratury Rejonowej w W. w dniu 23 lutego 2010 r. (k. 76) i na skutek zażalenia wniesionego przez W. Sp. z o.o. w W. uchylone z przekazaniem sprawy do dalszego prowadzenia prokuratorowi, postanowieniem Sądu Rejonowego w

W. z dnia 9 czerwca 2010 r. sygn. akt (...) (k.96 - 97). Następnie postanowieniem z dnia 8 października 2010 r. prokurator ponownie umorzył postępowanie o ten sam czyn na podstawie art. 17 § 1 pkt. 2 k.p.k. wobec faktu, że analizowane zachowanie S. P. nie wy-czerpywało znamion czynu zabronionego (k.474 – 477). W związku z tym w terminie wskazanym w art. 55 § 1 k.p.k. pokrzywdzona Spółka wniosła subsydiarny akt oskarżenia.

W konsekwencji należałoby rozstrzygnąć, czy Sąd Rejonowy zmieniając opis czynu w zakresie daty zachował jego tożsamość także, w kontekście historycznego zdarzenia objętego dwukrotnym umorzeniem dochodzenia. Zachowuje tu aktualność przedstawiona wyżej argumentacja tycząca tej kwestii a odnosząca się do tożsamości czynu zarzucanego w subsydiarnym akcie oskarżenia oraz czynu przypisanego oskarżonemu przez Sąd I instancji. Poza tym dostrzegalna jest bliskość czasowa oraz tożsamość sytuacyjna i motywacyjna ujęta w opisie czynu, który był przedmiotem kolejnych umorzeń oraz tego, jaki przyjął Sąd meriti.

Niezależnie od tego, analizując czy organy procesowe zachowały w tej sprawie tożsamość czynu oprócz jego procesowego opisu dokonanego w dochodzeniu i w wyroku Sądu I instancji należy mieć na uwadze, czy spełniony jest warunek merytorycznej i chronologicznej tożsamości zagadnień faktycznych stanowiących przedmiot czynności dowodowych przeprowadzonych w postępowaniu przygotowawczym oraz tych, które stały się podstawą rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego (zob. też postanowienie Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 17 stycznia 2013 r., LEX nr 1246827). Analiza treści uzasadnienia postanowienia Sądu Rejonowego uchylającego pierwsze postanowienie o umorzeniu dochodzenia (k.97) oraz uzasadnienia powtórnego postanowienia o umorzeniu (k. 476) wskazuje, że w polu uwagi prokuratora był również okres pełnienia przez S. P. funkcji przewodniczącego Rady Nadzorczej Spółki i przekształceń podmiotowych tego organu w kontekście uprawnień oskarżonego do korzystania z rzeczy powierzonych mu przez Spółkę W. do użytkowania, także w okresie temporalnym wskazanym w zmodyfikowanym przez Sąd zarzucie. Należy zaznaczyć, że dla odtworzenia faktów zaistniałych w dniu 1 marca 2010 r., jak też po tej dacie, mających znaczenie dla oceny zamiaru oskarżonego, przesłuchiowano w postępowaniu przygotowawczym świadków oraz prowadzono dowody z dokumentów Spółki W. W konsekwencji również z tej przyczyny nie może być wątpliwości, że Sąd meriti orzekł w przedmiocie przestępstwa objętego umorzeniem dochodzenia i subsydiarnym aktem oskarżenia.

Natomiast drugi zarzut kasacji odnosi się wyłącznie do treści uzasadnienia, w którym Sąd odwoławczy zauważył, iż Monika K.-M. nie miała uprawnień, aby ustanowić profesjonalnego pełnomocnika do wniesienia subsydiarnego aktu oskarżenia w imieniu Sp. z o.o. W. w W., sygnalizując w ten sposób, że orzeczenie Sądu I instancji dotknięte było uchybieniem braku skargi uprawnionego oskarżyciela stanowiącym bezwzględną przyczynę odwoławczą (art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k.). Należy stwierdzić, że przepis art. 519 k.p.k. zd. drugie wyklucza możliwość zaskarżenia kasacją samego uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego. Jednak problematyka podniesiona w drugim zarzucie kasacji wymaga rozważenia z uwagi na treść art. 536 k.p.k. nakazującego Sądowi Najwyższemu badanie także poza granicami zaskarżenia i podniesionych zarzutów, ewentualnego wystąpienia w sprawie bezwzględnych przyczyn odwoławczych.

Błędny jest pogląd Sądu odwoławczego, że M. K.-M. jako prezes Zarządu nie była uprawniona do reprezentowania Sp. z o.o. W. w W. w toczącym się postępowaniu karnym. Został on wyprowadzony w związku z wystąpieniem w sprawie następującej sytuacji procesowej. Uchwałą Zgromadzenia Wspólników z dnia 1 lipca 2009 r. powołano na prezesa Zarządu Spółki M. K.-M. zaś na członków Rady Nadzorczej S. P., E. B. i M. G. Przedmiotowa uchwała została podjęta z pominięciem protokołu zaś wybory wskazanych członków organów spółki odbyły się z naruszeniem określonego w art. 247 § 2 k.s.h.

wymogu głosowania tajnego. Mimo tych uchybień referendarz sądowy Sądu Rejonowego w W. postanowieniem z dnia 3 listopada 2009 r. sygn. akt (...), dokonał stosownych wpisów władz Spółki do KRS. Powyższe postanowienie zostało zaskarżonego przez prezesa Zarządu M. K.-M. w części dot. wpisu Rady Nadzorczej. Sąd Rejonowy w W. postanowieniem z dnia 16 lutego 2010 r. sygn. akt (...), uchylił zaskarżone postanowienie i dokonany na jego podstawie wpis w dziale 2 rubryka 2 – organy nadzoru odnoszący się do Rady Nadzorczej i osób wchodzących w skład tego organu (dowód: postanowienie SR dla w W. sygn. akt (...), k. 543-545). Natomiast nie został zmieniony wpis KRS dotyczący prezesa Zarządu M. K.-M. mimo, że została ona wybrana również bez zachowania wymaganego trybu głosowania tajnego. Nie oznacza to, jak sugeruje Sąd ad quem, że M. K.-M. nie pełni funkcji prezesa Zarządu wobec nieważności jej wyboru z mocy art. 58 § 1 k.c., bowiem to twierdzenie Sądu Okręgowego nie zostało poparte jakąkolwiek analizą dokumentów zgromadzonych w sprawie dotyczących funkcjonowania organów przedmiotowej Spółki oraz stanu prawnego odnoszącego się do tego zagadnienia. Sąd Okręgowy wydaje się nie dostrzegać aktualnego na datę wystawienia pełnomocnictwa wypisu z Krajowego Rejestru Sądowego - dział 2 podrubryka 1 (nr KRS (...)), z którego jednoznacznie wynika, że M. K.-M. korzysta z uprawnień prezesa Zarządu (k. 539). W tym kontekście pominięto również analizę przepisów ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz.U.2013.1203 j.t.), a w szczególności jej art. 14 określającego zasadę jawności wpisu, której celem jest zapewnienie warunków do działania w zaufaniu do danych ujawnionych w rejestrze oraz art. 17 konstytuującego zasadę domniemania prawdziwości danych wpisanych do rejestru. W świetle tych przepisów każda czynność prawna dokonana przez osobę ujawnioną w rejestrze jako uprawniony piastun osoby prawnej, a nawet taką, która pomimo istniejącego wpisu, de iure jest już nieuprawnioną do działania za tę osobę prawną wskutek odwołania ze składu organu, nie może być skutecznie podważona (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lutego 2014 r., IV CSK 361/13, LEX nr 1436180).

Jednocześnie zgodnie z uchwałą 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 18 września 2013 r., III CZP 13/13 (OSNC 2014/3/23) wyrok sądu stwierdzający nieważność sprecznej z ustawą uchwały wspólników spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub uchwały walnego zgromadzenia spółki akcyjnej ma charakter konstytutywny. Wprowadzie wywiera on skutek ex tunc, jednak w świetle powołanego judykatu nie czyni to zaskarżonej uchwały od początku nieważną, mimo że wyrok taki niweczy jej byt prawny od chwili wydania uchwały, prowadząc do stworzenia sytuacji, jakby nie została ona podjęta. Słusznie stwierdza Sąd Najwyższy, iż możliwość powołania się na ten skutek aktualizuje się dopiero z chwilą wydania prawomocnego wyroku stwierdzającego sprzeczność uchwały z ustawą zaś jego brak oznacza, że uchwała musi być respektowana zarówno w stosunkach między wspólnikami, jak i przez osoby trzecie, a także wykonywana przez zarząd. Warto zaakcentować, że uchwała Zgromadzenia Wspólników Sp. z o.o. W. w W. w zakresie powołania M. K.-M. na prezesa Zarządu, podjęta z uchybieniem treści art. 247 § 2 k.s.h., nie została uchylona przez sąd, w związku z czym wywiera ona skutki prawne stanowiąc element porządku prawnego realizujący w stosunkach gospodarczych zasadę bezpieczeństwa obrotu.

Powołując się na art. 58 § 1 k.c. i formułując na podstawie tego przepisu tezę nieważności wyboru prezesa Zarządu Spółki W., Sąd odwoławczy nie wziął również pod uwagę, że sankcją dotyczącą sprzeczne z prawem uchwały wspólników jest odmienna postać nieważności od przewidzianej w art. 58 § 1 k.c., bliższa nieważności względnej, wynikającej z treści art. 252 i 425 k.s.h., które to przepisy jako *leges speciales* wyłączają zastosowanie w analizowanym przypadku art. 58 k.c. (zob. uchwała SN z dnia 20 grudnia 2012 r., III CZP 84/12, OSNC 2013, nr 7-8, poz. 83). Przy czym należy przyjąć, że wspólnik nie może na podstawie art. 252 § 4 k.s.h. w toczącym się postępowaniu sądowym podnosić skutecznie zarzutu nieważności uchwały zgromadzenia wspólników spółki

Z uzasadnienia:

„Sąd Rejonowy w Ł. wyrokiem z dnia 11 września 2012 r., sygn. akt II K (...), Adama J. W. uznał za winnego tego, że w dniu 16 lipca 2010 r. w Ł. woj. I. jechał jako kierujący samochodem marki Peugeot 406 o nr rej. (...), czym nie zastosował się do orzeczonego wyrokiem Sądu Rejonowego w W., sygn. (...), zakazu kierowania pojazdami mechanicznymi, tj. przestępstwa z art. 244 k.k. i za to na podstawie powołanego przepisu skazał go na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 70 § 1 pkt 1 k.k. wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby wynoszący 5 lat. Na podstawie art. 71 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego karę 100 stawek dziennych grzywny po 10 złotych każda. Nadto obciążył oskarżonego kosztami sądowymi (k.57).

Wyrok ten nie został zaskarżony przez żadną ze stron i uprawomocnił się bez kontroli instancyjnej w dniu 19 września 2012 r. (k. 65).

Jednocześnie wyrokiem Sądu Rejonowego w P. z dnia 3 lipca 2012 r., sygn. akt V K (...), A. J. W., został uznany winnym tego, że w dniu 3 czerwca 2010 r. w miejscowości M. prowadził pojazd mechaniczny w postaci motocykla marki Yamacha nr rej. (...), czym nie zastosował się do orzeczonego wyrokiem Sądu Rejonowego w W. z dnia 5 marca 2009 roku sygn. akt (...) zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres roku, tj. czynu z art. 244 k.k., oraz tego, że w dniu 16 lipca 2010 r. w Ł. prowadził pojazd mechaniczny w postaci samochodu osobowego marki Peugeot 406 o nr rej. (...), czym nie zastosował się do orzeczonego wyrokiem Sądu Rejonowego dla w W. z dnia 5 marca 2009 r., sygn. akt (...), zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres roku, tj. czynu z art. 244 k.k., przy czym ustalił, iż czyny te stanowiły ciąg przestępstw oraz wyczerpywały dyspozycję art. 244 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. i za to na podstawie tych przepisów wymierzył oskarżonemu karę roku pozbawienia wolności, zasadzając nadto koszty sądowe.

Od tego wyroku apelację wywiódł obrońca oskarżonego zarzucając orzeczeniu Sądu I instancji rażącą surowość wymierzonej oskarżonemu bezwzględnej kary pozbawienia wolności. Powołując się na powyższe wniósł on o zmianę zaskarżonego wyroku i zastosowanie warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary.

Sąd Okręgowy w W. wyrokiem z dnia 6 grudnia 2012 r., sygn. akt (...) utrzymał zaskarżony wyrok uznając wniesioną apelację za oczywiście bezzasadną. Jednocześnie obciążył oskarżonego kosztami sądowymi postępowania odwoławczego (k. 121).

W takim stanie sprawy Prokurator Generalny na podstawie art. 521 § 1 k.p.k. wywiódł kasację od prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w Ł. z dnia 11 września 2012 r., sygn. akt II K (...), na korzyść skazanego A. J. W. i na zasadzie art. 523 § 1 k.p.k., art. 526 § 1 k.p.k. oraz art. 537 § 1 i 2 k.p.k. powyższemu wyrokowi zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisu prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., polegające na przeprowadzeniu postępowania karnego przeciwko A. J. W. o przestępstwo z art. 244 k.k. popełnione w dniu 16 lipca 2010 r. w Ł., zakończone wydaniem przez Sąd Rejonowy w Ł. w dniu 11 września 2012 r. wyroku skazującego pomimo prowadzenia wszczętego wcześniej postępowania karnego o to samo przestępstwo, popełnione przez tego samego oskarżonego, zakończone wydaniem wobec niego przez Sąd Rejonowy w P. wyroku skazującego w dniu 3 lipca 2012 r., sygn. akt V K (...), utrzymanego w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w W. z dnia 6 grudnia 2012 r., sygn. akt (...).

W konsekwencji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania wobec A. J. W. na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k.

Natomiast obecny na rozprawie kasacyjnej Prokurator Prokuratury Generalnej złożył wniosek o oddalenie wywiezionej kasacji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego skonstruowana na zarzucie opartym o przeszkodę prawną prowadzenia postępowania w postaci zawisłości sprawy (*lis pendens*), nie zasługiwała na uwzględnienie, mimo że znaczna część zamieszczonych w niej uwag okazała się zasadna. Skarżący w sposób dostateczny nie wziął pod uwagę wszystkich konsekwencji jakie na był prawny wyrok Sądu Rejonowy w Ł. z dnia 11 września 2012 r., sygn. akt II K (...), skazującego A. J. W. za przestępstwo z art. 244 k.k., wywarł wyrok Sądu Rejonowego w P. z dnia 3 lipca 2012 r., sygn. akt V K (...). W obydwu tych sprawach skazano oskarżonego za to samo przestępstwo, skoro przyjęte przez wskazane Sądy opisy czynu popełnionego przez oskarżonego popełnionego w dniu 16 lipca 2010 r. w Ł. są niemal identyczne i mieszczą się w granicach tego samego historycznego zdarzenia, pozostaje bowiem niezmienna osoba sprawcy, czas i miejsce zdarzenia, jak też podejmowane czynności wykonawcze, nakierowanie na zignorowanie orzeczonego wobec oskarżonego wyrokiem Sądu Rejonowego w W. w sprawie (...) rocznego zakazu kierowania pojazdami mechanicznymi.

Warto przypomnieć, że negatywna przesłanka procesowa *lis pendens* (art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k.) oznacza, iż nie wszczyna się postępowania, a wszczęte umarza gdy postępowanie karne co do tego samego czynu tej samej osoby wcześniej wszczęte toczy się. Stan zawisłości sprawy jako przeszkoda prawna prowadzenia postępowania związany jest ze względami ekonomiki procesowej i powstaje z chwilą wejścia postępowania przygotowawczego w fazę *in personam*.

Odnosząc te uwagi do niniejszego postępowania należy stwierdzić, że sprawa V K (...) Sądu Rejonowego w P., na etapie postępowania przygotowawczego prowadzona była pod nadzorem tamtejszej Prokuratury Rejonowej. Postanowieniem z dnia 16 stycznia 2012 r. właściwa jednostka policji wszczęła dochodzenie w sprawie o czyn z art. 244 k.k., który nie został bliżej sprecyzowany co do jego daty (k.17), zaś wszczęcie dochodzenia przeciwko A. J. W. o przestępstwo z art. 244 k.k. popełnione w dniu 3 czerwca 2011 r. w miejscowości M. nastąpiło dnia 27 grudnia 2011 r. (k.33). Natomiast zarzut popełnienia tego przestępstwa przedstawiono A. J. W. w dniu 30 stycznia 2012 r. Wówczas odbyło się również w tym zakresie jego przesłuchanie (k. 19, 21-22). Z kolei wydanie postanowienia o przedstawieniu zarzutu popełnienia przez A. J. W. występku z art. 244 k.k. dokonanego w dniu 16 lipca 2010 r. w Ł. nastąpiło 11 kwietnia 2012 r., zaś jego ogłoszenia i przesłuchania podejrzanego dokonano w dniu 13 kwietnia 2012 r. (k. 61-63).

Natomiast postępowanie przygotowawcze sprawie II K (...), która zostało prawomocnie zakończone zaskarżonym wyrokiem, prowadzone było pod nadzorem Prokuratury Rejonowej w Ł. Policja dnia 12 stycznia 2021 r. wszczęła dochodzenie w sprawie niezastosowania się przez A. J. W. w dniu 16 lipca 2010 r. w Ł. do zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, orzeczonego wyrokiem Sądu Rejonowego w W., sygn. (...), tj. o czyn z art. 244 k.k. (k.7). W dniu 2 lutego 2012 r. wydano postanowienie o przedstawieniu A. J. W. zarzutu popełnienia tego przestępstwa (k.48), które ogłoszono podejrzanemu 27 kwietnia 2012 r. Tego samego dnia doszło również do jego przesłuchania w Komisariacie Policji W. (k. 49-50).

W związku z tym rację ma Prokurator Generalny, że postępowanie karne w sprawie II K (...), prawomocnie zakończone wyrokiem Sądu Rejonowego w Ł. z dnia 11 września 2012 r., w jej toku objęte było ujemną przesłanką procesową w postaci stanu zawisłości sprawy (art. 17 § 1 pkt. 7 k.p.k.), ponieważ w tym postępowaniu ogłoszono podejrzanemu zarzut popełnienia tożsamego występku z art. 244 k.k. chronologicznie później, niż na etapie postępowania przygotowawczego w sprawie V K (...) Sądu Rejonowego w P.

hasła: Kasacja

Postanowienie z dnia 10 grudnia 2014 r., IV KK 215/14

Teza:

1. Kasację na korzyść oskarżonego można wnieść jedynie w razie skazania go za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania (art. 523 § 2 k.p.k.). Ograniczenie to nie obejmuje jednak kasacji wywiezionej z powodu bezwzględnych przyczyn odwoławczych (art. 523 § 4 pkt 1 k.p.k.).

2. Jedynie formalne powołanie się w kasacji na uchybienie przewidziane w art. 439 § 1 k.p.k. bądź całkowicie bezpodstawne nazwanie takim uchybieniem sytuacji, która bez wątpienia nie stanowi naruszenia prawa wymienionego w tym przepisie, nie czyni dopuszczalną kasacji podlegającej ograniczeniom określonym w art. 523 § 2 k.p.k.

Z uzasadnienia:

„Sąd Okręgowy w T., po rozpoznaniu w dniu 28 marca 2014 r. apelacji obrońcy, utrzymał w mocy wyrok sądu Rejonowego w T. (...) z 23 grudnia 2013 r., którym Danielowi M. wymierzono karę łączną roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat, powstałą z połączenia trzech kar jednostkowych orzeczonych za przestępstwa z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 283 k.k., art. 279 § 1 k.k. i art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. popełnione na szkodę nieustalonych osób.

Kasację od prawomocnego wyroku Sądu odwoławczego złożył obrońca, podnosząc, że w sprawie wystąpiło uchybienie z art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 10 k.p.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. oraz art. 279 § 1 i 2 k.k., albowiem przypisane oskarżonemu przestępstwa mają charakter względnie wnioskowy i „brak jest ustaleń Sądu, iż osoba po-krzywdzonego nie jest osobą najbliższą dla oskarżonego”. Skarżący sformułował dodatkowo cztery zarzuty rażącego naruszenia art. 434 § 1 k.p.k., art. 5 § 2 k.p.k., art. 438 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k., art. 438 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator Prokuratury Okręgowej w T. domagał się jej oddalenia. Obecna na rozprawie kasacyjnej prokurator Prokuratury Generalnej zażądała oddalenia kasacji w zakresie podnoszącym bezwzględny powód odwoławczy, a w pozostałej części wniosła o pozostawienie kasacji bez rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się niedopuszczalna.

Zgodnie z art. 523 § 2 k.p.k. kasację na korzyść oskarżonego można wnieść jedynie w razie skazania go za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania. Ograniczenie to nie obejmuje jednak kasacji wywiezionej z powodu bezwzględnych przyczyn odwoławczych (art. 523 § 4 pkt 1 k.p.k.). Samo wszakże podanie w kasacji, że miało miejsce uchybienie z art. 439 § 1 k.p.k., nie stanowi wystarczającej przesłanki do merytorycznego jej rozpoznania. Od dawna w judykaturze przyjmuje się, że jedynie formalne powołanie się na uchybienie przewidziane w art. 439 § 1 k.p.k. bądź całkowicie bezpodstawne nazwanie takim uchybieniem sytuacji, która bez wątpienia nie stanowi naruszenia prawa wymienionego w tym przepisie, nie czyni dopuszczalną kasacji podlegającej ograniczeniom określonym w art. 523 § 2 k.p.k. (zob. postanowienia SN: z 31 stycznia 2001 r., V KZ 1/01, LEX nr 51829; z 13 czerwca 2006 r., III KK 201/06, R-OSNKW 2006, poz. 1224 CD; z 17 lutego 2011 r.,

mu karę 10 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawiesił na okres próby 2 lat, na podstawie art. 71 § 1 k.k. wymierzył oskarżonemu grzywnę w ilości 120 stawek dziennych, każda w wysokości 20 zł, a na mocy art. 72 § 1 pkt 8 k.k. zobowiązał oskarżonego do wykonania obowiązku zapłaty kwot zasądzonych na rzecz pokrzywdzonych orzeczeniem sądu cywilnego – w terminie roku od uprawomocnienia się wyroku skazującego. Sąd Okręgowy w K., po rozpoznaniu w dniu 22 listopada 2013 r. apelacji obrońcy i pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych, zmienił pierwszoinstancyjny wyrok jedynie przez skrócenie do 6 miesięcy okresu wykonania nałożonego na oskarżonego obowiązku probacyjnego, a w pozostałym zakresie utrzymał tenże wyrok w mocy.

Kasację od prawomocnego wyroku Sądu odwoławczego złożył na korzyść skazanego w trybie art. 521 § 1 k.p.k. Rzecznik Praw Obywatelskich. Zarzucając rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie art. 72 § 1 pkt 8 k.k. przez wyrażenie błędnego poglądu prawnego, że jest możliwe orzeczenie na podstawie tego przepisu obowiązku probacyjnego w postaci zobowiązania skazanego do wykonania orzeczenia zapadłego w sądowym postępowaniu cywilnym, wniósł o uchylenie wyroków Sądów obu instancji w części dotyczącej orzeczenia obowiązku probacyjnego. Pełnomocnik oskarżycieli posiłkowych w pisemnej odpowiedzi na kasację domagała się jej oddalenia jako oczywiście bezzasadnej. Obecna na rozprawie kasacyjnej prokurator Prokuratury Generalnej zażądała oddalenia kasacji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się bezzasadna.

Przesadne byłoby stwierdzenie, że podniesiona w kasacji kwestia prawna wzbudzała w judykaturze istotne kontrowersje, skoro pogląd przeciwny wyrażonemu przez skarżącego był w orzecznictwie zdecydowanie dominujący. Już przeszło 30 lat temu najwyższy organ władzy sądowniczej zaprezentował stanowisko, że sąd, zobowiązując skazanego do stosownego postępowania w okresie próby (art. 75 § 2 pkt 9 k.k. z 1969 r.), może orzec także o obowiązku, który wynika z orzeczenia sądu wydanego w sprawie cywilnej (zob. uchwała SN z 13 marca 1982 r., VI KZP 18/81, OSNKW 182, z. 6, poz. 31). Jakkolwiek wówczas obowiązujący w tej mierze przepis prawa karnego materialnego funkcjonował w zgoła odmiennym otoczeniu prawnym (chodzi głównie o to, że dawna ustawa karnoprocesowa nie знаła klauzuli antykumulacyjnej, a więc odpowiednika dzisiejszego rozwiązania przewidzianego w art. 415 § 5 zd. 2 k.p.k.), to jednak zasadnicze powody przemawiające za trafnością podjętej wtedy uchwały nie straciły aktualności. W uchwale tej wskazano wszak, że przepis stanowiący o zobowiązaniu skazanego do „innego stosownego postępowania w okresie próby” został sformułowany ogólnie, co dawało wiele możliwości orzekania w tym zakresie, przy czym ustawa jedynie wymagała, aby zobowiązanie to mogło zapobiec popełnieniu ponownie przestępstwa.

Pod rządami Kodeksu karnego z 1997 r. Sąd Najwyższy nie wypowiadał się wprost o sposobie rozumienia art. 72 § 1 pkt 8 k.k., ale kilka sądów apelacyjnych zaprezentowało punkt widzenia zbieżny z przywołanym judykatem z 1982 r. Niektóre z tych sądów swoje stanowisko wszechstronnie, wyczerpująco i przekonywająco umotywowały (zob. wyroki: SA w Katowicach z 8 kwietnia 2009 r., II AKa 63/09, LEX nr 534015; SA w Poznaniu z 20 września 2012 r., II AKa 179/12, LEX nr 1307470; SA we Wrocławiu z 6 marca 2014 r., II AKa 30/14, LEX 1451859; SA w Rzeszowie z 10 lipca 2014 r., II AKa 56/14, LEX nr 1496040). Tylko jeden sąd apelacyjny był odmiennego zdania, ale w gruncie rzeczy powstrzymał się od jego uzasadnienia (zob. wyrok SA w Białymstoku z 21 maja 2013 r., II AKa 59/13, LEX nr 1353599).

Wywody wspierające zapatrywania prawne dopuszczające zobowiązanie oskarżonego na podstawie art. 72 § 1 pkt 8 k.k. do wykonania orzeczenia innego sądu w określonym

terminie, stanowiące zarazem krytykę stanowiska autora kasacji, można sprowadzić do trzech zasadniczej natury argumentów.

Po pierwsze – wypada przede wszystkim stwierdzić, że wykładany przepis został ujęty nader ogólnie, co niewątpliwie oznacza, iż ma charakter otwarty i uprawnia sądy do kształtowania rozstrzygnięcia w tym zakresie na wiele sposobów, byle tylko każdy z nich służył zapobieżeniu popełnienia przez oskarżonego ponownie przestępstwa. To ostatnie zastrzeżenie – warto o tym wspomnieć – stanowi swoiste *superfluum*, jako że w istocie funkcją wszystkich wyszczególnionych w art. 72 § 1 k.k. środków probacyjnych jest stworzenie instrumentów oddziaływania na sprawcę w okresie próby w kierunku powstrzymania go przed powrotem na drogę przestępstwa. Wydaje się oczywiste, że wydany w oparciu o art. 72 § 1 pkt 8 k.k. nakaz wywiązania się z nałożonego przez sąd cywilny obowiązku wypłacenia pokrzywdzonemu odszkodowania, korespondujący z wyrażonym w art. 2 § 1 pkt 3 k.p.k. wymogiem uwzględniania prawnie chronionych interesów pokrzywdzonego, przyczyniać się będzie w niemałym stopniu do zrealizowania celów w zakresie prewencji indywidualnej. Truizmem jest uwaga, że zobowiązanie skazanego do wykonania orzeczenia sądowego nie uchybia obowiązującemu porządkowi prawnemu.

Po drugie – bardzo istotna jest konstatacja, iż środek probacyjny w postaci kwestionowanej przez Rzecznika Praw Obywatelskich nie jest tożsamy ze zobowiązaniem do naprawienia szkody z art. 72 § 2 k.k., mimo że wykonanie obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu cywilnego będzie przecież stanowiło kompensatę szkody. Zasadnicza różnica między wymienionymi instytucjami prawnymi tkwi w tym, że o ile do obowiązku naprawienia szkody (orzeczonego zresztą na różnych podstawach, np. art. 36 § 2, 46 § 1, 72 § 2 k.k.) czy do nawiązki (np. z art. 46 § 2, 212 § 3, 216 § 4, 216 § 4, 290 § 2 k.k.) odnosi się regulacja z art. 107 § 1 i 2 k.p.k., według której na żądanie pokrzywdzonego sąd nadaje tym orzeczeniom klauzulę wykonalności, jako że nadają się one do egzekucji w myśl przepisów Kodeksu postępowania cywilnego, o tyle regulacja ta nie ma zastosowania do środka probacyjnego polegającego na zobowiązaniu oskarżonego w trybie art. 72 § 1 pkt 8 k.k. do wykonania orzeczenia zapadłego w innym postępowaniu, które nie jest uważane za orzeczenie co do roszczeń majątkowych w rozumieniu art. 107 § 2 k.p.k. W analizowanym układzie procesowym nie powstaną zatem dwa tytuły egzekucyjne dotyczące tego samego roszczenia i z tej choćby racji nie ma tu zastosowania, chroniąca przed dwukrotnym orzekaniem w tym samym przedmiocie i funkcjonowaniem w obrocie prawnym dwóch tytułów egzekucyjnych odnoszących się do tego samego roszczenia, klauzula antykumulacyjna z art. 415 § 5 zd. 2 k.p.k.

Po trzecie wreszcie – uwaga autora kasacji, że przy zobowiązaniu skazanego w ramach środka probacyjnego do wykonania prawomocnego orzeczenia sądu cywilnego chodzi o „przymuszenie” go do spełnienia świadczenia, co ma sugerować niestosowność takiego postąpienia sądu karnego, wydaje się być skutkiem nieporozumienia. Zdaniem Sądu Najwyższego, stymulowanie sprawcy do zrekompensowania szkody wyrządzonej czynem przestępnym jest ze wszech miar pożądane, Za przejaw zbyt daleko idącego uproszczenia uznać trzeba wypowiedź skarżącego, że nieuiszczenie przez skazanego na rzecz pokrzywdzonego w określonym terminie zasądzonej w procesie cywilnym sumy pieniężnej, do czego został zobligowany w trybie art. 72 § 1 pkt 8 k.k., wywołać może skutek w postaci zarządzenia wykonania kary wcześniej warunkowo zawieszanej. Uwagi autora kasacji uszedł obecny od bardzo dawna i ugruntowany pogląd, że w pojęciu „uchyla się (...) od wykonania nałożonych obowiązków”, o którym mowa w art. 75 § 2 k.k., mieści się negatywny stosunek psychiczny osoby zobowiązanej do nałożonego na nią obowiązku („zła wola”) sprawiający, że mimo obiektywnej możliwości sprawca obowiązku tego nie wypełnia, gdyż go wypełnić nie chce (zob. postanowienia SN: z 23 lutego 1974 r., IV KRN 17/74, OSNKW 1974 r., z. 5, poz. 95; z 7 października 2010 r., V KK 301/10, LEX nr 612941).

J. K. została oskarżona o to, że w okresie od dnia 29 września 2011 r. do 17 października 2011 r. w miejscowości Z. w lokalu „S.” należącym do firmy J.CZ.K. „W.” i zajmując się sprawami gospodarczymi firmy działając wspólnie i w porozumieniu z J. P. właścicielem firmy „D.” na podstawie umowy dzierżawy urządzeń z dnia 24 września 2011 r. urządzała gry na automatach „HOT SPOT” nr NO-OM1, „HOT SPOT” nr NO-OM2, „APEX MULTIMAGIC” nr NO-OM7 udostępnionych do publicznego korzystania wbrew przepisom ustawy o grach hazardowych działającym w celach komercyjnych, na których prowadzone gry mają charakter losowy art. 2 ust. 3-5, art. 6 ust. 1, art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz. U. Nr 201, poz. 1540 ze zm.), tj. o przestępstwo skarbowe określone w art. 107 § 1 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s.

Sąd Rejonowy w P., wyrokiem z dnia 13 czerwca 2013 r., oskarżonych J. P., J. D. i J. K. uniewinnił od popełnienia zarzucanych im aktem oskarżenia czynów. Na podstawie art. 230 § 2 k.p.k. rozstrzygnięto w przedmiocie dowodów rzeczowych oraz o kosztach sądowych.

Na skutek apelacji wywiedzionej od tego orzeczenia przez oskarżyciela publicznego – Urząd Celny w C., Sąd Okręgowy w P., wyrokiem z dnia 25 października 2013 r., utrzymał w mocy wyrok Sądu Rejonowego, uznając apelację za oczywiście bezzasadną. Rozstrzygnięto także w przedmiocie kosztów zastępstwa procesowego.

Kasację od wyroku Sądu odwoławczego, na niekorzyść oskarżonych, wywiódł oskarżyciel publiczny – Urząd Celny w C., zaskarżając to orzeczenie w całości. Skarżący zarzucił rażące naruszenie prawa materialnego, mianowicie art. 1 § 1 k.k.s. w zw. z art. 107 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 ust. 1 i art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz. U. Nr 201, poz. 1540 ze zm.), poprzez przyjęcie, że oskarżeni nie popełnili przestępstwa, o którym mowa w art. 107 § 1 k.k.s., albowiem ustawa o grach hazardowych, w tym jej art. 6 ust. 1 i art. 14 ust. 1 nie obowiązuje z powodu braku procedury notyfikacji. Ponadto, oskarżyciel podniósł rażące naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 4 i 7 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k., poprzez wybiórcze potraktowanie przez Sąd dowodów i pominięcie w uzasadnieniu wyroku wszechstronnej i całościowej analizy odnośnie wiarygodności albo niewiarygodności dowodów, których treść wskazuje na możliwość dokonania ustaleń faktycznych odmiennych od przyjętych przez Sąd, co skutkowało przyjęciem przez Sąd braku winy oskarżonych i uniewinnieniem oskarżonych, zatem miało istotny wpływ na treść wydanego orzeczenia.

Oskarżyciel w konkluzji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd Okręgowy w P.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja okazała się bezzasadna, na pograniczu oczywistej bezzasadności.

Na wstępie trzeba zauważyć, że oskarżeni, zawierając umowę dzierżawy urządzeń, które zdaniem wnoszącego kasację są automatami w rozumieniu art. 2 ust. 2 pkt 3 – 5 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz. U. 2009 r. Nr 201, poz. 1540 ze zm.), podjęli działania zmierzające do ustalenia, jaki charakter mają te automaty. Uzyskali opinię rzeczoznawcy Z. S., biegłego sądowego Sądu Okręgowego w L., z której jednoznacznie wynikało, że są to urządzenia elektroniczne, w których zainstalowano program rozrywkowej gry komputerowej o charakterze zręcznościowym. Z treści opinii wynikało także, że nie można na nich uzyskać żadnych wymiernych wygranych pieniężnych lub rzeczowych, a więc nie można na nich prowadzić gry na automacie w rozumieniu ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych. Tak więc, ustalenia sądu pierwszej instancji, poddane kontroli przez Sąd Okręgowy, nie podlegają najmniejszej wątpliwości i nie mogą być wzruszone sformułowanym w kasacji zarzutem, sprowadzającym się do twierdzenia, że z późniejszej opinii A. C., wydanej już w trakcie prowadzonego postępo-

wania, wynika, że urządzenia te służą do prowadzenia gier o charakterze losowym, komercyjnym. Kasacja, zmierzając do podważenia wyroku Sądu Okręgowego utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego nazywa opinię biegłego sądowego Z. S. „rzekomą opinią”, wywodząc dalej, że zasięgnięcie takiej opinii „świadczy chociażby o zaistnieniu zamiaru ewentualnego” po stornie oskarżonych „wobec budzących wątpliwości w świadomości oskarżonych uregulowań ustawy o grach hazardowych”. Tego rodzaju argumentacja jest wysoce niełojalna w stosunku do oskarżonych. Nie mieli oni obowiązku zasięgnięcia takiej opinii, a skorzystali z niej m. in. – jak można się domyślać – po to, aby nie narazić się na odpowiedzialność karną. Należy podkreślić, że opiniodawcą był biegły wpisany na listę biegłych sądowych, a więc oskarżeni mogli zasadnie przypuszczać, że jest to specjalista sprawdzony, legitymujący się odpowiednią wiedzą, do którego opinii organy ścigania i wymiaru sprawiedliwości nie będą zgłaszały zastrzeżeń. Przeciwwstawianie tej opinii przez wnoszącego kasację innej opinii, także biegłego sądowego, ale z innego okręgu sądowego – z listy Sądu Okręgowego w B. – z jednoczesnym wskazaniem, że właśnie ta opinia jest opinią miarodajną, jest niezasadne, zważywszy iż najpierw Sąd Rejonowy, a następnie Sąd Okręgowy w sposób właściwy rozważyły treści tych opinii, nie naruszając w najmniejszym stopniu przepisów postępowania, w tym art. 4, 7 i 410 k.p.k.

Nie sposób uznać, aby ustalenia Sądu Okręgowego zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego kasacją wyroku miały charakter wybiórczy i nieuwzględniający całości materiału dowodowego. Podzielić trzeba pogląd wyrażony w postanowieniach Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2014 r., II K 17/14, LEX nr 1425048, oraz z dnia 26 marca 2013 r., III KK 1/13, LEX nr 1308126, że dokonanie oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego w sposób odmienny od oczekiwań stron procesowych nie narusza dyspozycji art. 410 k.p.k. Przepis art. 410 k.p.k. nakazuje uwzględnienie całokształtu okoliczności ujawnionych na rozprawie, a nie może być rozumiany w ten sposób, że każdy z przeprowadzonych dowodów ma stanowić podstawę ustaleń sądu. Naruszenia art. 410 k.p.k. może dopuścić się jedynie sąd dokonujący własnych ustaleń faktycznych. Stawianie takiego zarzutu Sądowi Okręgowemu w P. nie może być skuteczne, gdyż Sąd ten nie dokonywał własnych ustaleń faktycznych. Stwierdzając to Sąd Najwyższy podziela w niniejszej sprawie stanowisk zawarte w: postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2013 r., III KK 414/13, LEX nr 1403890 i w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2013 r., IV KK 82/13, LEX nr 1350322. Podkreślić przy tym należy, że Sąd drugiej instancji nie przeprowadzał postępowania dowodowego oraz nie zmieniał ustaleń faktycznych. W związku z tym, granice rozpoznania środka odwoławczego określa art. 433 k.p.k. Zarzut naruszenia art. 410 k.p.k. był więc chybiony z uwagi na to, że przepis ten nie mógł być in concreto obrażony przez Sąd odwoławczy. Natomiast wyrok Sądu pierwszej instancji zapadł w oparciu o pełnię materiału dowodowego zgromadzonego w postępowaniu, a Sąd odwoławczy dokonał w tym zakresie prawidłowej kontroli instancyjnej. Treść zarzutu stawianego przez wnoszącego kasację wskazuje, że podważa on ocenę dowodów dokonaną w sprawie. Tymczasem, zarzut naruszenia art. 410 k.p.k. może być zasadny jedynie w przypadku gdyby sąd opierał się na materiale dowodowym, który nie został ujawniony bądź orzekał w oparciu o część ujawnionego materiału dowodowego. Taka sytuacja w tej sprawie nie miała miejsca.

Wskazana jako podstawa odwoławcza norma artykułu 4 k.p.k. nie funkcjonuje samodzielnie, a naruszenie zawartej w jej treści dyrektywy może nastąpić przez uchybienie nakazom lub zakazom kształtującym reguły działania organów procesowych, w tym przypadku sądów, związane z konkretnymi czynnościami procesowymi. Tych reguł nie narusza i nie może naruszyć oparcie rozstrzygnięcia na dowodach i ocenach korzystnych dla oskarżonego, pod warunkiem rozważenia i poddania analizie także tej części materiału dowodowego, która przemawia na jego niekorzyść oraz wskazania argumentów

świadczących o trafności dokonanego wyboru. Te wymagania w niniejszej sprawie zostały spełnione.

Tak więc, sformułowane w kasacji zarzuty naruszenia przepisów postępowania, a mianowicie art. 4, art. 7 i art. 410 k.p.k. (pkt 2 kasacji), okazały się całkowicie niezasadne i już z tej tylko racji kasację należało oddalić.

Za niezasadny należało też uznać zarzut rażącego naruszenia art. 1 § 1 k.k.s. w związku z art. 107 § 1 k.k.s. w związku z art. 6 § 1 i art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych. Zarzut ten sprowadza się do twierdzenia, że kwestionowane przepisy ustawy o grach hazardowych nie mają charakteru przepisów technicznych oraz że Sąd Okręgowy, stojąc na takim stanowisku, dokonał błędnej wykładni dyrektywy 98/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 czerwca 1998 r. ustanawiającej procedurę udzielania informacji w zakresie norm i przepisów technicznych.

W tym miejscu trzeba zauważyć, że dyrektywa 98/34/WE (Dz. Urz. L 204 z 21 lipca 1998 r., str. 37; zob. także Dz. Urz. UE E Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 20, str. 337 ze zm., zmieniona dyrektywą Rady 2006/96/WE z dnia 20 listopada 2006r. dostosowującą niektóre dyrektywy w dziedzinie swobodnego przepływu towarów w związku z przystąpieniem do Unii Europejskiej Bułgarii i Rumunii, Dz. Urz. UE L 2006 z 30 grudnia 2006 r., str. 81) nie była pierwszą dyrektywą w prawie unijnym regulującą obowiązek udzielania informacji w dziedzinie norm i przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego. Obowiązek ten regulowany był wcześniej dyrektywą 83/189/EWG (Dz. Urz. WE 1983 L 109, str. 8). Dyrektywa Rady 98/34/WE została transponowana w Polsce rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. 2002 r. Nr 2039, poz. 239, zmieniona rozporządzeniem z dnia 6 kwietnia 2004 r., zmieniającym rozporządzenie w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych, Dz. U. 2004, Nr 65, poz. 597), wydanym na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 12 września 2002 o normalizacji Dz. U. z 2002 r. Nr 169, poz. 1386.). W myśl tego rozporządzenia krajowy system notyfikacji norm i aktów prawnych obejmuje notyfikacje norm oraz notyfikacje aktów prawnych umożliwiającą uczestnictwo Rzeczypospolitej Polskiej w procedurach wymiany informacji określonych w przepisach Unii Europejskiej.

Pojęcie „przepisy techniczne” zostało wyjaśnione w treści art. 1 pkt 11 dyrektywy 98/34/WE. Pod pojęciem tym należy rozumieć specyfikacje techniczne i inne wymagania, włącznie z odpowiednimi przepisami administracyjnymi, których przestrzeganie jest obowiązkowe w wypadku wprowadzenia do obrotu lub stosowania w państwie członkowskim lub przeważającej części tych państw, jak również przepisy ustawowe, wykonawcze lub administracyjne państw członkowskich, z wyjątkiem tych określonych w art. 10, zakazujących produkcji, przywozu, obrotu lub użytkowania produktu (art. 1 pkt 9 dyrektywy 98/34/WE). Wskazano jednocześnie w przywołanym przepisie, że: „przepisy techniczne obejmują de facto przepisy ustawowe, wykonawcze lub administracyjne państwa członkowskiego, które odnoszą się do specyfikacji technicznych bądź innych wymagań lub zasad dotyczących usług bądź też do kodeksów zawodowych lub kodeksów postępowania, które z kolei odnoszą się do specyfikacji technicznych bądź do innych wymogów lub zasad dotyczących usług, zgodność z którymi pociąga za sobą domniemanie zgodności z zobowiązaniami nałożonymi przez wspomniane przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne”. Ponadto, obejmują one – jak wskazano w dyrektywie – „dobrowolne porozumienia, w których władze publiczne są stroną umawiającą się, a które przewidują w interesie ogólnym zgodność ze specyfikacjami technicznymi lub innymi wymogami albo zasadami dotyczącymi usług, z wyjątkiem specyfikacji odnoszących się do przetargów przy zamówieniach publicznych”. Wreszcie, do przepisów technicznych należą w myśl przywołanej treści art. 1 pkt 11 dyrektywy 98/34/WE „specyfikacje techniczne lub inne

wymogi bądź zasady dotyczące usług, które powiązane są ze środkami fiskalnymi lub finansowymi mającymi wpływ na konsumpcję produktów lub usług przez wspomaganie przestrzegania takich specyfikacji technicznych lub innych wymogów bądź zasad dotyczących usług”. Jednak „specyfikacje techniczne lub inne wymogi bądź zasady dotyczące usług powiązanych systemami zabezpieczenia społecznego” nie są objęte terminem „przepisy techniczne”.

Powodem ustanowienia obowiązku udzielania informacji w zakresie norm i przepisów technicznych była potrzeba udostępniania informacji o takich środkach krajowych Komisji Europejskiej, a także wszystkim państwom członkowskim Unii Europejskiej i wszystkim podmiotom gospodarczym. Uznano, że jest to przesłanka uczciwej konkurencji. Podkreślano przy tym w motywach 3 – 8 preambuły do dyrektywy 98/34/WE, że generalnie chodzi o zapewnienie bezpieczeństwa prawnego na unijnym rynku wewnętrznym.

Należy zauważyć, że w treści tej dyrektywy wskazano, że państwa członkowskie mają obowiązek podjąć wszelkie konieczne kroki zapewniające, że ich organy normalizacyjne przekazywać będą informację o podejmowanych działaniach legislacyjnych, opublikują projekty norm w taki sposób, że możliwym będzie uzyskanie uwag od stron działających w pozostałych państwach członkowskich. Organy te udzielą organom normalizacyjnym w poszczególnych państwach prawo do biernego lub czynnego udziału w planowanych działaniach, wreszcie, że nie sprzeciwią się, aby kwestia podlegająca normalizacji w ich programie pracy była rozważana na poziomie europejskim zgodnie z zasadami ustalonymi przez Europejskie organy normalizacyjne.

Dyrektywa 98/34 WE ustanawia procedurę udzielenia informacji w zakresie norm i przepisów technicznych. W jej treści przewidziano dwie procedury informacyjne. Jedną w dziedzinie norm, w zakresie dobrowolnych specyfikacji technicznych, drugą w dziedzinie przepisów technicznych obowiązkowych specyfikacji technicznych. W treści dyrektywy wskazano, że każdy krajowy organ normalizacyjny ma obowiązek powiadomić Komisję i inne europejskie organy normalizacyjne określone w załącznikach do wspomianej dyrektywy o swoich projektach norm lub zmianach w istniejących normach. Stwierdzono, że Komisja może zażądać, aby były do niej zgłaszane również krajowe projekty normalizacyjne, które zostaną w ten sposób udostępnione innym państwom członkowskim. Zapewniono, że Komisja oraz instytucje normalizacyjne będą mogły wypowiadać się na temat projektów tych norm. Wyraźnie wskazano, że każde państwo członkowskie powinno odczekać trzy miesiące od powiadomienia, zanim przyjmie projekt przepisów technicznych. Procedury powiadamiania nie stosuje się do przepisów technicznych, które transponują w całości normy międzynarodowe lub europejskie ani do krajowych przepisów zgodnych ze specyfikacjami technicznymi Wspólnoty lub innymi przepisami prawa krajowego.

W myśl art. 8 ust. 1 dyrektywy 98/34/WE, państwa członkowskie niezwłocznie przekazują Komisji wszelkie projekty przepisów technicznych, z wyjątkiem tych, które w pełni stanowią transpozycję normy międzynarodowej lub europejskiej. W takich przypadkach wystarczająca jest informacja dotycząca odpowiedniej normy. Państwa przekazują także Komisji podstawę prawną konieczną do przyjęcia uregulowań technicznych, jeżeli nie zostały wyraźnie ujęte w projekcie. Na państwa członkowskie Unii Europejskiej nałożono obowiązek notyfikacji przepisów technicznych implementujących dyrektywy (w kwestii tej zob. G. Grabowska, P. Kruszyński, W. Gontarski, *Obowiązek notyfikowania projektów przepisów prawa Komisji Europejskiej w świetle wybranego orzecznictwa luksemburskiego*, Warszawa 2012). Trzeba zauważyć, że państwo może odstąpić od notyfikowania środków krajowych powołując się na pilne przyczyny spowodowane przez poważne i nieprzewidziane okoliczności odnoszące się do ochrony zdrowia i bezpieczeństwa publicznego, ochrony zwierząt lub roślin. Powinno jednak przedstawić te okoliczności w komunikacie kierowanym do Komisji.

Zgodnie z dyrektywą, obowiązkiem państw członkowskich jest więc notyfikowanie Komisji Europejskiej projektów aktów normatywnych zawierających przepisy techniczne. Państwo członkowskie Unii Europejskiej dokonując notyfikacji projektu ma wstrzymać procedurę legislacyjną co najmniej na okres trzech miesięcy, a w tym czasie pozostałe państwa członkowskie oraz Komisja Europejskie mają możliwość wypowiedzenia się czy notyfikowana regulacja prawna nie tworzy barier w zakresie swobody zakładania przedsiębiorstw, świadczenia usług i przepływu towarów. Wynikający z treści art. 9 ust. 1 dyrektywy 98/34/WE obowiązek odroczenia procedury legislacyjnej o trzy miesiące począwszy od daty otrzymania przez Komisję Europejską projektu nosi nazwę reguły standstill. W razie zgłoszenia uwag, państwo członkowskie ma poinformować Komisję o działaniach, jakie zostały podjęte w związku z otrzymanymi uwagami, jednocześnie ex lege następuje wytrzymanie procedury legislacyjnej o kolejne trzy miesiące w odniesieniu do notyfikacji produktów i towarów oraz o jeden miesiąc w odniesieniu do przepisów odnoszących się do usług społeczeństwa informacyjnego, a w odniesieniu do porozumień dobrowolnych o cztery miesiące. Okres obowiązkowego wstrzymania procedury legislacyjnej ulega dalszemu wydłużeniu, jeśli w przeciągu pierwszych trzech miesięcy po zgłoszeniu notyfikacji Komisja Europejska poinformuje o zamiarze skorzystania z prawa inicjatywy prawodawczej i o przedstawieniu Radzie Unii Europejskiej projektu aktu prawnego w sprawach objętych zakresem notyfikowanego projektu (nie dotyczy to przepisów dotyczących usług). Wydłużenie procedury legislacyjnej nastąpi także w sytuacji gdy Rada Unii Europejskiej przyjmie wspólne stanowisko w sprawach objętych zakresem notyfikowanego projektu.

Dyrektywa 98/34/WE miała być kluczowym narzędziem pozwalającym na sprawne funkcjonowanie rynku wewnętrznego, a przyjęta w niej procedura notyfikacyjna ma ułatwiać śledzenie rozwiązań stosowanych w innych państwach Wspólnoty (obecnie Unii) oraz identyfikację obszarów wymagających regulacji na szczeblu krajowym bądź wspólnotowym (formułując dyrektywę zwracano uwagę, że w dyrektywie Rady 83/189/EWG ustanawiającej procedurę przekazywania informacji dotyczących norm i przepisów technicznych Dz. Urz. L 109 z dnia 24 kwietnia 1983 r. s. 8, zmienionej decyzją Komisji 96/139/WE, Dz. Urz. WE L 32 z dnia 10 lutego 1996 r., str. 31, wprowadzono wiele zasadniczych zmian w celu osiągnięcia jasności i dlatego w tym celu niezbędna okazała się jej konsolidacja. W myśl orzecznictwa Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości przepisy dyrektywy, które przewidują obowiązek państwa członkowskiego notyfikacji wszystkich projektów przepisów technicznych (technical regulations) objętych dyrektywą lub obowiązek zaniechania przyjęcia takich przepisów i ich implementacji we wskazanym przez dyrektywę okresie muszą być interpretowane jako przepisy, które dają podstawę jednostce do powołania się na nie przed sądem krajowym (C – 194/94 CIA Security International SA v. Signalson SA and Securitel SPRL, ECR 1996, s. I-0220).

Notyfikacja przepisów technicznych polega na zgłoszeniu w ramach procedury ustawodawczej do Komisji Europejskiej „takiego rodzaju brzmienia jednostek redakcyjnych projektu aktu normatywnego, które zawierają reguły o charakterze norm technicznych” (A. Kotowski, Obowiązek notyfikacji przepisów technicznych a zagadnienie tożsamości konstytucyjnej, w: J. Godyń, M. Hudzik, L. K. Paprzycki (red.): „Z zagadnień prawa i procesu karnego”, Warszawa 2014, s. 140). Według Komisji Europejskiej, przepisy techniczne odnoszą się „do produktu i usług społeczeństwa informacyjnego”. W ten sposób notyfikacja jawi się jako instrument harmonizacji norm Unii Europejskiej. Celem jej jest ograniczenie „potencjalnych barier w swobodzie zakładania przedsiębiorstw, świadczenia usług i przepływu towarów” (<http://www.mg.gov.pl/Wspieranie+przedsiębiorczosci/Instrumenty+rynku+wewnetrznego/Notyfikacja+projektow+aktow+prawnych>).

Konsekwencją braku notyfikacji jest – jak wskazano w orzeczeniu ETS z dnia 19 lipca 2012 r. (C 213/11, C214/11 i C217/11) – brak możliwości stosowania i to nie tylko przez

sądy norm prawnych, które nie zostały notyfikowane, a zostały zawarte w jednostkach redakcyjnych podlegających obowiązkowi notyfikacji. Tak więc, na nienotyfikowane przepisy krajowe nie można powoływać się skutecznie przed sądem krajowym wobec podmiotów prywatnych. Oczywiście, sama kwalifikacja przepisów krajowych państw członkowskich i zaliczenie niektórych z nich do kategorii: „norm”, „przepisów technicznych” dotyczących „produktów” i „zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego” ma istotne znaczenie, może też wywoływać szereg wątpliwości (por. Report from the Commission of the European Parliament and the Council. Evaluation of the Application of Directive 98/34/EC in the field of Information Society Services, Brussels 13.02.2003, COM(2003) 69 final. Również Guidance for Officials avoiding new Barriers to Trade. Directive 98/34/EC (as amended by Directive 98/48/EC), BIS Department for Business, Innovations & Skills, September 2009, <http://www.bis.gov.uk>, odczyt 27.12.2014, 9:31. Szerzej w tym przedmiocie J. Barcz: Obowiązek notyfikacji środków krajowych na podstawie dyrektywy 98/34/WE w świetle problemów interpretacyjnych polskiej ustawy o grach hazardowych, „Krytyka Prawa Niezależne Studia Nad Prawem”, t. 5, „Przedsiębiorczość Aspekty Prawne”, s. 18).

Problem notyfikacji przepisów technicznych pojawił się w Polsce w związku z ustawą z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz. U. 2009 r. Nr 201, poz. 1540 ze zm. (zob. L. Wilk: W sprawie zakazu hazardu nieregulowanego, Państwo i Prawo 2013, nr 4, s. 60). Zauważyć od razu w tym miejscu należy, że prawo unijne nie harmonizuje płaszczyzny gier hazardowych, co pozwala państwom członkowskim na niemal swobodną regulację tej dziedziny, jednak urządzenie gier hazardowych, uczestniczenie w nich, sprowadzanie i produkcja automatów do gry objęte są regulacjami dotyczącymi rynku unijnego (J. Łacny: Swoboda państw członkowskich w zakresie regulowania gier hazardowych – przegląd orzecznictwa TS, „Europejski Przegląd Sądowy” 2010, nr 12, s. 37 i n.; tejże, Gry hazardowe w Internecie – ustępstwo wobec swobód rynku wewnętrznego?, „Europejski Przegląd Sądowy” 2012, nr 1, s. 15 i n.). W konsekwencji, przepisy prawne odnoszące się do tej działalności podlegają notyfikacji Komisji Europejskiej jako przepisy techniczne w rozumieniu dyrektywy 98/34/WE.

Europejski Trybunał Sprawiedliwości uznał, że zastosowanie przepisów technicznych, a w konsekwencji naruszenie przepisów notyfikacji, może być podnoszony w sporze między stronami. W efekcie, strona postępowania może przed sądem domagać się oceny czy przepisy techniczne zostały ustanowione z zachowaniem wskazanej w dyrektywie reguły standstill, a w razie ustalenia przez sąd, że obowiązek ten został naruszony przez ustawodawcę, żądać niestosowania tych przepisów. (A. Wróbel: Naruszenie wspólnotowego obowiązku notyfikacji i zasady standstill jako przesłanka odmowy zastosowania przepisów technicznych przez sąd krajowy, w: „Ius et Amicitia” Tarnobrzeg – Baranów Sandomierski 2009, s. 156 – 157, wyrok z dnia 26 września 2000 r., C-443/98 Unilever Italia SpA v. Central Food SpA, ECR 2000, I – 07535). W orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości wskazano, że dyrektywa, która nie tworzy praw i obowiązków dla jednostek nie może w żaden sposób określać treści przepisu prawa, który stanowi podstawę orzeczenia sądu.

W prawie unijnym nie ulega wątpliwości, że sędzia krajowy w pierwszej kolejności jest sędzią unijnym, wcześniej wspólnotowym (Zasada supremacji *acquis communautaire* zapoczątkowana wyrokiem ETS z dnia 15 lipca 1964 r. 6/64 Costa v. ENEL, ECR 1964/585). W późniejszym wyroku z dnia 17 grudnia 1970 r., 11/70 Internationale Handelsgesellschaft, ECR 1970/2/1125 pkt 3 stwierdzono, że odwoływanie się do zasad prawnych lub pojęć występujących w prawie krajowym po to, aby dokonać oceny ważności środków przyjętych przez instytucje wspólnotowe mogłoby wywrzeć niekorzystny wpływ na jednolitość i skuteczność prawa wspólnotowego. Ważność tego rodzaju środków – jak zauważono w uzasadnieniu – można oceniać wyłącznie w świetle prawa wspólnotowego.

Podkreślono dalej, że prawo mające swe źródło w traktatach nie może być ze względu na swój charakter uchylane przez normy prawa krajowego, niezależnie od ich rangi, bez podważania charakteru tego prawa jako prawa wspólnotowego i bez poddawania w wątpliwość podstaw, na których opiera się Wspólnota.

W konsekwencji, ważność przepisów wspólnotowych lub skutki, jakie wywołują w państwach członkowskich nie mogą być podważane przez zarzut niezgodności z prawami podstawowymi lub zasadami zawartymi w konstytucji danego państwa albo w narodowej strukturze konstytucyjnej. Jest to niekwestionowane co najmniej od wyroku ETS z dnia 9 marca 1978 r. Trzeba podkreślić, że w myśl stanowiska ETS każdy sąd krajowy, mający w ramach swoich kompetencji zastosować przepisy prawa wspólnotowego zobowiązany jest zapewnić pełną skuteczność (ang. full effect, fr. plain effet) norm prawa wspólnotowego, unijnych, nie stosując w razie konieczności wszelkich, nawet późniejszych sprzecznych z przepisami prawa wspólnotowego przepisów ustawodawstwa krajowego. Nie można przy tym wymagać od takiego sądu oczekiwania na uchylenie tych przepisów (Wyrok z dnia 9 marca 1978 r. 106/77 Simmenthal, § 24; http://curia.europa.eu/arrets/TRA-DOC-PL-ARRET-C-0106-1977-20040699205_00.html).

Stanowisko to zostało na gruncie polskim zaakcentowane w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego w Izbie Cywilnej z dnia 28 kwietnia 2010 r., III CZP 3/10, OSNC 2010, z. 11, poz. 155, w którym stwierdzono: „w sprawie o rozstrzygnięcie kolizji ustawy z prawem unijnym wymagającej wykładni tego prawa, wyłącznie właściwy jest Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej”. Kilka lat wcześniej podobny pogląd sformułował Trybunał Konstytucyjny umarzając postępowanie z racji niedopuszczalności wydania orzeczenia, w sprawie pytania prawnego Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie o zgodność prawa krajowego unijnym w kwestii pozostającej w kompetencjach Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 19 grudnia 2006 r., P 37/05, OTKA 2006, nr 11, poz. 177). W uzasadnieniu tego postanowienia Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że: „merytoryczne rozstrzygnięcie sprawy przez Trybunał Konstytucyjny prowadziłoby do interpretacji przepisów prawa wspólnotowego bez uwzględnienia standardów interpretacyjnych przyjętych w odniesieniu do wszystkich krajów Unii Europejskiej. Co więcej, stan prawny, w którym w odniesieniu do takich samych sytuacji prawnych uznana byłaby właściwość zarówno Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, jak i Trybunału Konstytucyjnego, rodziłby zagrożenie dwutorowości w zakresie orzekania o treści tych samych przepisów prawa. Niewątpliwie istotne znaczenie w tej materii ma okoliczność, że Europejski Trybunał Sprawiedliwości stoi na straży prawa wspólnotowego i przy swych rozstrzygnięciach nie musi brać pod uwagę standardów wynikających z ładu prawnego poszczególnych państw, w tym też miejsca konstytucji w systemie źródeł prawa wewnętrznego państw członkowskich. „Inne są zadania Trybunału Konstytucyjnego, który ma strzec Konstytucji, będącej, wedle jej art. 8 ust. 1, najwyższym prawem Rzeczypospolitej Polskiej. Na tym tle – jak stwierdził Trybunał Konstytucyjny – może dojść do kolizji między rozstrzygnięciami Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości i Trybunału Konstytucyjnego”. Konkludując stwierdzono, „że także ze względu na treść art. 8 ust. 1 Konstytucji Trybunał jest zobowiązany do takiego pojmowania swej pozycji, że w sprawach zasadniczych, o wymiarze konstytucyjno-ustrojowym zachowa pozycję «sądu ostatniego słowa»”.

W niniejszej sprawie Sąd Najwyższy podziela pogląd wyrażony przez Trybunał Konstytucyjny w postanowieniu z dnia 19 grudnia 2006 r. co do tego, że Europejski Trybunał Sprawiedliwości i polski Trybunał Konstytucyjny nie mogą być ustawiane w stosunku do siebie jako sądy konkurujące. Chodzi nie tylko o wyeliminowanie zjawiska dublowania się obu trybunałów czy dwutorowości w zakresie orzekania o tych samych problemach prawnych, ale i dysfunkcyjności w relacjach wspólnotowego oraz wewnątrz krajowego porządku prawnego. Istotne jest wskazanie na odmienną rolę obu trybunałów.

Nieco później Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 23 lipca 2013 r., P 4/11, zauważył, że ewentualna niezgodność ustawy z prawem unijnym, zwłaszcza niezgodność wynikająca z zaniedbań formalno-prawnych odpowiedzialnych polskich organów nie wpływa automatycznie na ocenę zgodności treści zakwestionowanych przepisów takiej ustawy z Konstytucją.

Obowiązek notyfikacji wynikający z prawa Unii Europejskiej oraz konsekwencje zaniechania takich notyfikacji są w prawie polskim doskonale znane (zob. Wytyczne polityki legislacyjnej i techniki prawodawczej zapewnienie skuteczności prawa Unii Europejskiej w polskim prawie krajowym, Urząd Komitetu Integracji Europejskiej, Warszawa 2009, pkt. 213 i 214. por. także Informacja w sprawie krajowego systemu notyfikacji projektów aktów prawnych – materiał opracowany przez Departament Innowacji i Przemysłu Ministerstwa Gospodarki), Warszawa 2012, s. 1-12).

Przepisy techniczne zawarte w ustawie z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (ustawa ta zastąpiła ustawę z dnia 29 lipca 1992r. o grach i zakładach wzajemnych, Dz. U. 2004, Nr 4, poz. 27 ze zm.) nie zostały notyfikowane Komisji.

Projekt ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. nie został notyfikowany w Komisji Europejskiej, pomimo że obowiązek taki wynikał z dyrektywy 98/34/WE. Notyfikowano natomiast w Komisji Europejskiej projekt trzeciej nowelizacji wspomnianej ustawy o grach hazardowych, a mianowicie projekt nowelizacji dokonanej ustawą z dnia 26 maja 2011 r. o zmianie ustawy o grach hazardowych oraz niektórych innych ustaw (nastąpiło to w dniu 16 września 2010 r. i zostało oznaczone numerem 2010/0622/PL, Komisja Europejska sformułowała swoje uwagi do tego projektu, zob. Communication from the Commission – SG(2010) D/53138. Directive 98/34/EC. Notification: 2010/0622/PL. Dokument nr 201003138/EN/usc2). Tłumacząc nienotyfikowanie pierwotnego tekstu ustawy o grach hazardowych przedstawiciele rządu podkreślali, że pierwotny tekst nie zawierał przepisów objętych obowiązkiem notyfikacji (zob. też odpowiedź podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów Jacka Kapicy z dnia 22 sierpnia 2012 r. na interpelację posła Henryka Kmiecika nr 7251 z dnia 24 lipca 2012 r. ogłoszoną na 20 posiedzeniu Sejmu w dniu 30 sierpnia 2012 r. SPS-023-7251/12 w sprawie reperkusji związanych z wprowadzeniem w życie ustawy o grach hazardowych oraz wyrokiem Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości z dnia 19 lipca 2012 r. www.sejm.gov.pl/Sejm7.nsf/InterpelacjaTresc.xsp?key=729683A1).

Z odpowiedzi na interpelację wynika, że już na etapie przygotowania projektu ustawy o grach hazardowych eksperci zwracali uwagę na konieczność notyfikowania Komisji tych przepisów, które zostały wyodrębnione z projektu ustawy o grach hazardowych do odrębnego procedowania.

Należy zauważyć, że ustawa z dnia 26 maja 2011 r. o zmianie ustawy o grach hazardowych oraz niektórych innych ustaw nie zawierała – jak na to zwraca się uwagę w doktrynie – zbioru przepisów, które można by zakwalifikować jako przepisy techniczne, lecz dokonała zmian i uzupełnień w różnych przepisach pierwotnego tekstu ustawy, w tym także tych, które nie zostały wcześniej notyfikowane (J. Barcz: Obowiązek notyfikacji środków krajowych na podstawie dyrektywy 98/34/WE w świetle problemów interpretacyjnych polskiej ustawy o grach hazardowych, Krytyka Prawa Niezależne Studia Nad Prawem, t. 5, Przedsiębiorczość Aspekty Prawne, s. 18 i n.). Taki sposób procedowania musi budzić poważne wątpliwości, gdyż uchwaleniu ustawy o grach hazardowych nie towarzyszyła pilna potrzeba wywołana przez poważne i nieprzewidziane okoliczności, nie została ona też wydana w wykonaniu prawa unijnego. Tak więc, brak notyfikacji nie mógł być uzasadniany okolicznościami wskazanymi w art. 9 ust. 7 dyrektywy ani w art. 10 tej dyrektywy.

Problem czy ustawa z dnia 19 listopada 2009 r. zawierała przepisy techniczne w rozumieniu tej dyrektywy i czy powinny być one notyfikowane Komisji Europejskiej był przedmiotem rozważań zarówno sądów powszechnych, jak i sądów administracyjnych oraz wreszcie Sądu Najwyższego. Kwestię tę rozważał ETS w wyroku z dnia 19 lipca 2012 r. w odniesieniu do połączonych spraw C 213, C 214 i C 217 wydając orzeczenie w trybie prejudycjalnym na wniosek Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku.

*Sąd ten zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości w trybie art. 267 TFUE o rozstrzygnięciu kwestii czy przepis art. 1 pkt 11 dyrektywy 98/34/WE powinien być interpretowany w ten sposób, że do „przepisów technicznych”, których projekty powinny zostać przekazane Komisji zgodnie z art. 8 ust. 1 wspomnianej dyrektywy należy taki przepis ustawowy, który zakazuje przedłużania zezwoleń w zakresie gier na automatach o niskich wygranych. Jako takie przepisy jawiły się ustanowione w ustawie z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych przepisy art. 14 ust. 1, art. 129 ust. 1-3, art. 138 tej ustawy. W sentencji wyroku z dnia 19 lipca 2012 r. Trybunał stwierdził, że art. 1 pkt 11 dyrektywy 98/34/WE ustanawiającej procedurę udzielania informacji w dziedzinie norm i przepisów technicznych oraz zasady dotyczące usług społeczeństwa informacyjnego, zmienionej dyrektywą Rady 2006/96/WE z dnia 20 listopada 2006 r., należy interpretować w ten sposób, że przepisy krajowe tego rodzaju jak przepisy ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych, które mogą powodować ograniczenie, a nawet stopniowe uniemożliwienie prowadzenia gier na automatach o niskich wygranych poza kasynami i salonami gry, stanowią **potencjalnie „przepisy techniczne”** w rozumieniu tego przepisu, w związku z czym ich projekt powinien zostać przekazany Komisji zgodnie z art. 8 ust. 1 akapit pierwszy wskazanej dyrektywy, w wypadku ustalenia, że przepisy te wprowadzają warunki mogące mieć istotny wpływ na właściwości lub sprzedaż produktów. Dokonanie tego ustalenia należy do sądu krajowego.*

Trzeba w tym miejscu przypomnieć, że w procedurze prejudycjalnej Trybunał nie rozstrzyga sprzeczności między prawem unijnym a prawem krajowy, natomiast dokonuje interpretacji prawa unijnego bądź orzeka o ważności aktu unijnego prawa pochodnego (interpretacja taka zawiera jednak wskazania dla sądu krajowego co do dalszego postępowania w sprawie, wiążąc jednocześnie pozostałe sądy tego państwa, którego sąd zwrócił się z pytaniem prejudycjalnym, a także sądy pozostałych państw członkowskich. (Zob. w tym przedmiocie A. Wróbel: Interpretacja prawa Unii Europejskiej, w: A. Wróbel (red.): „Stosowanie prawa Unii Europejskiej przez sądy”, Warszawa 2010, s. 630).

Jednocześnie, w pkt 25 wspomnianego orzeczenia Trybunał Sprawiedliwości stwierdził, że taki przepis jak art. 14 ust. 1 ustawy o grach hazardowych, którego naruszenie obwarowane jest sankcją karną przewidzianą w art. 107 § 1 k.k.s. – zgodnie z którym urządzanie gier na automatach dozwolone jest jedynie w kasynach gry – należy uznać za „przepis techniczny” w rozumieniu art. 1 pkt 11 dyrektywy 98/34 (odnośnie do wyroku Trybunału Sprawiedliwości z dnia 19 lipca 2012 r. w połączonych sprawach C 213/11, C 214/11 i C 217/11 zob. E. Skrzydło, T. Felska, Nowe wyroki TS w sprawie organizacji gier hazardowych, Europejski Przegląd Sądowy 2012, nr 1, s. 39 i n.; glosa aprobująca M. Taborskiego, LEX/EL214).

W uzasadnieniu wyroku z dnia 19 lipca 2012 r. Trybunał nawiązał do swojego wcześniejszego orzecznictwa m.in. do wyroku z dnia 26 października 2006 r. w sprawie C 65/05, w którym wskazano, że ustawowe przepisy krajowe, zakazujące korzystania z wszelkich gier elektrycznych, elektromechanicznych i elektronicznych, we wszystkich miejscach publicznych i prywatnych, z wyjątkiem kasyn, jak również korzystania z gier na komputerach znajdujących się w przedsiębiorstwach świadczących usługi internetowe oraz podające prowadzenie tych przedsiębiorstw obowiązkowi uzyskania specjalnego pozwolenia, należy uznać za przepisy techniczne w rozumieniu art. 1 pkt 11 dyrektywy 98/34/WE i w związku z tym należy je notyfikować Komisji Europejskiej na podstawie art. 8 ust. 1 tej

dyrektywy. Trybunał Sprawiedliwości jednoznacznie wskazał, że rząd polski powinien był notyfikować projekt pierwotnego tekstu ustawy o grach hazardowych. Oczywiście, na tle uzasadnienia wyroku powstać mogła wątpliwość co do tego, jak należy rozumieć słowo „potencjalne” w zawartym w uzasadnieniu orzeczenia sformułowaniu „potencjalne przepisy techniczne”. Należy jednak pamiętać, że Trybunał nie miał wątpliwości co do tego, iż te przepisy są takimi przepisami technicznymi, które powinny być notyfikowane Komisji zgodnie z art. 8 ust. 1, zauważając jedynie, że do sądu krajowego będzie należało ustalenie czy wprowadzają one warunki mogące mieć istotny wpływ na właściwości lub sprzedaż produktów. Wyjaśniając użyte w uzasadnieniu wyroku sformułowanie „potencjalne przepisy techniczne”, w doktrynie stanowczo i jednoznacznie akcentowano, że określenie to nie oznacza, że Trybunał nie zakwalifikował wspomnianych przepisów jako niewymagających uprzedniej notyfikacji. Podkreślono, że, wręcz przeciwnie, właśnie te przepisy mogą potencjalnie ograniczać swobodę przepływu towarów, co oznacza, że rząd polski był zobligowany do ich notyfikacji. Potencjalność technicznego charakteru tych przepisów odnosi się bowiem do sfery wywierania przez nie skutków prawnych w konkretnej sprawie, w „której podmiot prywatny powołuje się na ich nieskuteczność, podnosząc zarzut zaniechania notyfikacji” (por. J. Barcz, Obowiązek notyfikacji..., s. 18 i n.). Stanowisko doktryny w tym zakresie Sąd Najwyższy podziela. Zgodzić się także należy z poglądem sformułowaniem przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 10 stycznia 2013 r., sygn. akt 6 SA/Wa 1866/12, w którym stwierdzono, że na Ministerstwie Finansów ciąży obowiązek zbadania czy wspomniane przepisy ustawy o grach hazardowych mogą skutkować ograniczeniami swobody przepływu towarów, czyli przeprowadzenia takich ustaleń, o których szczegółowo jest mowa w wyroku Trybunału Sprawiedliwości z dnia 19 lipca 2012 r.

Wyrażony w kasacji pogląd, że przepisy ustawy o grach hazardowych nie są przepisami technicznymi w rozumieniu dyrektywy 98/34/WE i nie spełniają przesłanek z art. 1 pkt 11 tej dyrektywy – co zdaniem wnoszącego kasację wynika z uzasadnienia wyroku Trybunału z dnia 19 lipca 2012 r. – jest całkowicie nietrafny. W treści uzasadnienia tego wyroku stwierdzono bowiem zupełnie co innego, a mianowicie: „Artykuł 1 pkt 11 dyrektywy 98/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 czerwca 1998 r. ustanawiającej procedurę udzielania informacji w dziedzinie norm i przepisów technicznych oraz zasady dotyczące usług społeczeństwa informacyjnego, ostatnio zmienionej dyrektywą Rady 2006/96/WE z dnia 20 listopada 2006 r., należy interpretować w ten sposób, że przepisy krajowe tego rodzaju jak przepisy ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych, które mogą powodować ograniczenie, a nawet stopniowe uniemożliwienie prowadzenia gier na automatach o niskich wygranych poza kasynami i salonami gry, stanowią potencjalnie „przepisy techniczne” w rozumieniu tego przepisu, w związku z czym ich projekt powinien zostać przekazany Komisji zgodnie z art. 8 ust. 1 akapit pierwszy wskazanej dyrektywy, w wypadku ustalenia, iż przepisy te wprowadzają warunki mogące mieć istotny wpływ na właściwości lub sprzedaż produktów. Dokonanie tego ustalenia należy do sądu krajowego”.

Tak więc, nie ma wątpliwości, że przepisy ustawy z dnia 19 listopada 2009r. o grach hazardowych, w szczególności art. 14 ust. 1 oraz art. 6 tej ustawy – to „przepisy techniczne” w rozumieniu dyrektywy 98/34/WE.

Treść wyroku Trybunału Sprawiedliwości z dnia 19 lipca 2012 r. (C- 213/11, C- 214/11 i C- 217/11) nakazuje rozważyć jego konsekwencje, w szczególności zaś to co musi być skutkiem uznania przepisów ustawy o grach hazardowych za nienotyfikowane przepisy techniczne. Odnosząc się do tej kwestii trzeba zwrócić uwagę na stanowisko Trybunału Sprawiedliwości zawarte w wyroku z dnia 19 listopada 2009 r. w sprawie C 314/08, w którym, odpowiadając na pytanie prejudycjalne złożone przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu postanowieniem z dnia 20 maja 2008 r. w sprawie niedotyczącej

problematyki gier hazardowych, Trybunał jednoznacznie stwierdził, że „zgodnie z utrwalonym orzecznictwem sąd krajowy, do którego należy w ramach jego kompetencji stosowanie przepisów prawa wspólnotowego, zobowiązany jest zapewnić pełną skuteczność tych norm, w razie konieczności z własnej inicjatywy nie stosując wszelkich sprzecznych z nimi przepisów prawa krajowego, także późniejszych, bez potrzeby zwracania się o ich uprzednie usunięcie w drodze ustawodawczej lub w ramach innej procedury konstytucyjnej ani oczekiwania na usunięcie wspomnianych przepisów” (pkt 82). Wcześniej podobne stanowisko zajął Trybunał w licznych orzeczeniach. (zob. wyroki z dnia: 9 marca 1978 r. w sprawie 106/77 Simmenthal, Rec. s. 629, pkt 24; z dnia 4 czerwca 1992 r. w sprawach połączonych C-13/91 i C-113/91 Debus, Rec. s. I-3617, pkt 32; z dnia 18 lipca 2007 r. C-119/05 Lucchini, Zb.Orz. s. I-6199, pkt 61; a także z dnia 27 października 2009 r. w sprawie C-115/08).

W dalszej części uzasadnienia tego wyroku Trybunał Sprawiedliwości wywiódł, że w myśl zasady pierwszeństwa prawa wspólnotowego, kolizja między przepisem prawa krajowego a przepisem traktatu powinna być rozwiązywana przez sąd krajowy poprzez zastosowanie prawa wspólnotowego i w razie potrzeby przez odmowę stosowania sprzecznego z nim przepisu prawa krajowego, a nie przez stwierdzenie nieważności przepisu krajowego. Tak więc, Trybunał nie wyposaża sądów krajowych państw unijnych w kompetencje do stwierdzania nieważności odpowiednich przepisów, a jedynie nakazuje im niestosowanie tych przepisów prawa krajowego, które okazują się być sprzeczne z przepisami prawa unijnego.

Trzeba przypomnieć, że niezgodność z prawem wspólnotowym późniejszej normy prawa krajowego nie powoduje – jak stwierdził Trybunał Sprawiedliwości – że ta norma prawa krajowego przestaje istnieć. W takiej sytuacji, jak zauważył Trybunał, sąd krajowy ma obowiązek odstąpić od stosowania tej normy (wyrok z dnia 22 października 1998 r. w połączonych sprawach od C 10/97 do C 22/97 pkt 21; wyrok z dnia 19 listopada 2009 r. C314/08 pkt 21). Trybunał Sprawiedliwości podkreślał, że zasada pierwszeństwa prawa wspólnotowego zobowiązuje sąd krajowy do stosowania prawa wspólnotowego i do odstąpienia od stosowania sprzecznych z nim przepisów krajowych, niezależnie od wyroku krajowego sądu konstytucyjnego (pkt 85 uzasadnienia wyroku z dnia 19 listopada 2009 r. C314/08). Stanowisko to Sąd Najwyższy w tej sprawie podziela. Znajduje ono także poparcie w poglądach doktryny, akcentującej, że zasada pierwszeństwa prawa Unii polega na pierwszeństwie jego stosowania, a nie obowiązywania, przy czym pierwszeństwo to zapewnia się przez odmowę zastosowania kolidującej z prawem Unii normy krajowej, a nie poprzez jej uprzednie uchylenie (M. Górski, Glosa do postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2013 r., I KZP 15/13, LEX/EL 2014). Stanowisko to jest przekonujące i Sąd Najwyższy w niniejszej sprawie w pełni je podziela. Na aprobatę zasługuje także pogląd, że zobligowanie sądu powszechnego, aby przed odmową zastosowania przepisu krajowego uznanego przezeń za sprzeczny z prawem Unii wystąpił do trybunału konstytucyjnego o zbadanie zgodności z konstytucją przepisu ustawy ustanowionego z naruszeniem obowiązku notyfikacji przepisów technicznych osłabia efektywność prawa Unii, a z perspektywy sądów polskich pozbawia je roli „sądów Unii” tzn. sądów odpowiedzialnych za zapewnienie pełnej skuteczności przepisom prawa Unii Europejskiej (M. Górski, Glosa do postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2013 r., I KZP 15/13, LEX/EL 2014). Podobne stanowisko formułuje I. Skomerska – Muchowska, stwierdzając, że wynikającą z prawa Unii konsekwencją braku notyfikacji przepisów technicznych w tym art. 6 i art. 14 ustawy o grach hazardowych jest bezskuteczność tych przepisów, która powinna być rozumiana jako obowiązek powstrzymania się przez sądy od ich stosowania.

Jako mechanizm gwarantujący przestrzeganie przez państwa członkowskie Unii Europejskiej obowiązków notyfikacyjnych, Trybunał przewidział sankcję braku możliwości po

stronie państwa zastosowania takiego przepisu wobec jednostki (zob. S. Leibe (w: E. Grabitz, M. Hilf (red.): *Swobody wspólnotowe w Traktacie ustanawiającym Wspólnotę Europejską. Swoboda przepływu towarów, usług i przedsiębiorczości. Komentarz*, tłum. D. Łubowski, Warszawa 2009, s. 163; zob. również wyrok: z dnia 30 kwietnia 1996 r., C-194/94, z dnia 6 czerwca 2002 r., C-159/00, z dnia 8 września 2005 r., C-303/04, z dnia 15 kwietnia 2010 r., C-433/05 – co prawda w tym ostatnim orzeczeniu wskazano, że „nie mogą być stosowane przez sąd, a w rezultacie nie mają mocy obowiązującej wobec osób prywatnych”, ale wynika to chyba z niedokładnego przetłumaczenia zwrotu „and therefore unenforceable against individuals”).

Trybunał w swym orzeczeniu przyjął zasadę niestosowania przez sąd krajowy aktu prawnego sprzecznego z normą prawa wspólnotowego, bez orzekania o jego ważności (zob. W. Jedlecka: *Dyrektywy Wspólnot Europejskich a prawo wewnętrzne*, Wrocław 2002, s. 151). A więc, **w wyniku zastosowania przepisów dyrektywy** (w interpretacji przyjętej przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej) **nigdy nie dochodzi do uchylecia przepisu krajowego sprzecznego z dyrektywą z systemu prawa, a jedynie do niemożności zastosowania go przez organy państwa** (nie tylko sądy – ale przez każdy organ, którego działanie jest przejawem władzy państwa – to na państwie, jako całości, ciąży bowiem obowiązek przestrzegania przepisów unijnych, to państwo, w konsekwencji jako całość, jest odpowiedzialne za szkody poniesione przez jednostkę w wyniku nieprzebrzegania prawa unijnego). Derogacja takiego przepisu z systemu prawa należy do władz krajowych i wymaga odpowiedniego aktu władzy ustawodawczej albo orzeczenia sądu konstytucyjnego.

Mechanizm ten znajduje dodatkowo wsparcie w art. 91 ust. 3 Konstytucji, który przewiduje bezpośrednie stosowanie i pierwszeństwo prawa stanowionego w Unii Europejskiej w wypadku kolizji z ustawami. Bezpośrednie stosowanie i pierwszeństwo regulacji unijnych nie prowadzi przy tym, w rozumieniu tego przepisu, do uchylecia przepisów krajowych z systemu prawa (analogicznie, jak w wypadku umowy międzynarodowej – art. 91 ust. 2 Konstytucji – w tej mierze można wskazać także, tytułem przykładu, art. 615 § 2 k.p.k., który przewiduje pierwszeństwo umów międzynarodowych – w tym wypadku przepisy prawa krajowego nadal pozostawać będą w porządku prawnym, nie będą jednak stosowane).

Z taką sytuacją będziemy mieli przede wszystkim do czynienia w wypadku unijnych przepisów merytorycznych, które – w razie kolizji z ustawami – na zasadzie podstawienia będą zastosowane zamiast przepisów krajowych. Przepis ten jednak obejmuje także takie wypadki, w których – z przyczyn proceduralnych – prawo unijne zakazuje stosowania przepisów krajowych (normę prawa unijnego, w tej sprawie, należałoby zbudować w następujący sposób: „organ państwa nie stosuje wobec jednostki krajowego przepisu, jeżeli przepis ten ma charakter przepisu technicznego w rozumieniu art. 1 pkt 11 dyrektywy 98/34/WE, a nie dokonano notyfikacji jego projektu i nie zachodzi którakolwiek z przesłanek wyłączających obowiązek notyfikacji, określonych w art. 10”). Tak odczytana norma pozostaje w kolizji (w rozumieniu art. 91 ust. 3 Konstytucji) z niektórymi przepisami ustawy o grach hazardowych (tymi, które mają charakter techniczny), wobec czego, stosowanie do tego przepisu Konstytucji, ma ono pierwszeństwo przed przepisami ustawy, przewidującymi konieczność ich stosowania.

Konsekwencją uznania, że art. 14 ustawy o grach hazardowych to przepis techniczny w rozumieniu dyrektywy 98/34/WE, który nie został notyfikowany Komisji Europejskiej, a więc jest bezskuteczny, musi być wyrok uniewinniający, gdyż art. 107 § 1 k.k.s. – pod zarzutem naruszenia którego stanęli oskarżeni – ma charakter blankietowy, a jego doprecyzowanie stanowią przepisy m.in. tegoż art. 14. W tej sytuacji czyny oskarżonych nie mogły wyczerpać znamion przestępstwa określonego w art. 107 § 1 k.k.s.

*Trzeba zwrócić na koniec uwagę na konsekwencje, jakie pociągnąć za sobą może brak reakcji sądów krajowych, w tym także Sądu Najwyższego, na stanowisko zawarte w wyroku ETS z dnia 19 lipca 2012 r. w połączonych sprawach C 213/22, C 214/11, C 217/11. Niezastosowania się przez sądy krajowe tzn. sądy polskie do takiej interpretacji, będzie musiało być uznane przez Trybunał Sprawiedliwości za naruszenie prawa unijnego. W konsekwencji, Komisja Europejska może skierować sprawę do Trybunału Sprawiedliwości, który zobowiąże państwo do wykonania wyroku, a w razie odmowy może wdrożyć dalsze etapy postępowania nakładające na państwo dotkliwe sankcje finansowe (art. 260 ust. 2 i 3 TFUE). Komisja Europejska zażądała już od Rządu polskiego wyjaśnień w tej sprawie. Ze wszczęciem dalszego postępowania wstrzymała się jednak chcąc poznać stanowisko sądów polskich co do problemów wynikających z treści uzasadnienia wyroku Trybunału Sprawiedliwości z dnia 19 lipca 2012 r. (oświadczenie Rzecznika Komisji Europejskiej do spraw Przemysłu C. Corazza z dnia 8 marca 2013 r. Zob. J. Barcz, *Obowiązek notyfikacji środków krajowych...*, s. 18 i n.).*

Mając na względzie powyższe należało kasację oddalić.”

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

1.4. Zagadnienia prawne

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

1.4.1. Zagadnienie prawne przedstawione przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego przekazane do rozstrzygnięcia pełnemu składowi Izby Karnej Sądu Najwyższego, I KZP 21/14

„Czy w postępowaniu kasacyjnym dopuszczalne jest uchylenie zaskarżonego orzeczenia wyłącznie w części, w jakiej nie zawiera ono rozstrzygnięcia w przedmiocie środka karnego, którego zastosowanie było obligatoryjne?”

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

1.4.2. Zagadnienie prawne przedstawione przez Sąd Apelacyjny w Szczecinie, I KZP 27/14

„1. Czy w sprawach o przestępstwa skarbowe polegające na narażeniu na uszczuplenie należności publicznoprawnej dopuszczalne jest zarządzenie kontroli i utrwalania rozmów telefonicznych w celu wykrycia i uzyskania dowodów dla toczącego się postępowania lub zapobieżenia popełnienia nowego przestępstwa skarbowego?

2. a w przypadku udzielenia odpowiedzi pozytywnej na pytanie pierwsze - Jaka wartość (znaczną czy dużą) stanowi próg, od której dopuszczalne jest zarządzenie kontroli i utrwalania rozmów telefonicznych w sprawach o przestępstwa skarbowe?”

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

1.4.3. Zagadnienie prawne przedstawione przez Sąd Apelacyjny w Gdańsku, I KZP 28/14

„Czy przedmiotem ochrony przepisu art. 62 § 2 k.k.s. oprócz wiarygodności wymienionych w nim szczególnych dla prawa podatkowego dokumentów, tj. faktur VAT i rachunków oraz rzetelności prowadzenia i dokumentowania zdarzeń gospodarczych jest obowiązek podatkowy i tym samym warunkiem odpowiedzialności za określony w nim wy-

1.4.7. Zagadnienie prawne przedstawione przez Sąd Okręgowy w Częstochowie i przekazane składowi 7 sędziów Sądu Najwyższego przez skład 3-osobowy, I KZP 4/15

„Czy art. 377 § 5 k.p.k. stanowi podstawę prowadzenia rozprawy przerwanej lub odroczonej w dalszym ciągu w sytuacji, gdy oskarżony, który dotychczas nie złożył wyjaśnień przed sądem, został o jej terminie zawiadomiony w trybie art. 133 § 1 i 2 k.p.k. i nie stawiał się na tę rozprawę bez usprawiedliwienia?”

2. Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego dotyczące prawa karnego

2.1. Wyroki i postanowienia Trybunału Konstytucyjnego

(źródło: www.trybunal.gov.pl)

2.2. Wokanda Trybunału Konstytucyjnego

(źródło: www.trybunal.gov.pl)

2.2.1. Zasady sporządzenia kasacji od orzeczenia sądu drugiej instancji (SK 2/15)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności przepisu art. 526 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku – Kodeks postępowania karnego naruszającą prawo skarżącego do sądu z art. 2 oraz 45 ust. 1 Konstytucji RP.

2.2.2. Podstawy do zaskarżenia orzeczenia w przedmiocie kosztów procesu (SK 1/15)

Sprawa połączona z SK 41/14 (sprawa rozpoznawana pod wspólną sygnaturą SK 41/14).

2.2.3. Podstawy do zaskarżenia orzeczenia w przedmiocie kosztów procesu (SK 41/14)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności art. 426 § 1 i 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku – Kodeks postępowania karnego w brzmieniu nadanym przez art. 1 ustawy z dnia 20 stycznia 2011 roku o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego – w zakresie w jakim nie daje podstaw do zaskarżenia orzeczenia w przedmiocie kosztów procesu o których po raz pierwszy rozstrzygał sąd odwoławczy (apelacyjny) z art. 78 w związku z art. 176 ust. 1 w związku z art. 45 ust. 1 oraz w związku z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP.

3. art. 29 ust. 3 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 roku o udzieleniu ochrony cudzoziemcom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie, w jakim przewiduje przeprowadzenie kontroli osobistej, nie określając równocześnie jej granic z art. 41 ust. 1 i art. 47 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP;
4. a) art. 15 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 roku o Policji z art. 41 ust. 1 i art. 47 w związku z art. 31 ust. 3, a także z art. 50 Konstytucji RP;
- b) art. 15 ust. 7 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 roku o Policji z art. 45 ust. 1, art. 77 ust. 2 i art. 78 Konstytucji RP;
5. a) art. 11 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 października 1990 roku o Straży Granicznej z art. 41 ust. 1 i art. 47 w związku z art. 31 ust. 3, a także z art. 50 Konstytucji RP;
- b) art. 11 ust. 2a lit. a ustawy z dnia 12 października 1990 roku o Straży Granicznej z art. 45 ust. 1, art. 77 ust. 2 i art. 78 Konstytucji RP;
6. a) art. 11a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 28 września 1991 roku o kontroli skarbowej z art. 50 Konstytucji RP;
- b) art. 11c ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 roku o kontroli skarbowej z art. 45 ust. 1, art. 77 ust. 2 i art. 78 Konstytucji RP;
7. a) art. 12 ust. 1 pkt 3a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o strażach gminnych z art. 41 ust. 1 i art. 47 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP;
- b) art. 20 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o strażach gminnych z art. 45 ust. 1 i art. 77 ust. 2 Konstytucji RP;
8. art. 13 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 16 marca 2001 roku o Biurze Ochrony Rządu z art. 41 ust. 1 i art. 47 w związku z art. 31 ust. 3, a także z art. 50, art. 45 ust. 1, art. 77 ust. 2 i art. 78 Konstytucji RP;
9. a) art. 17 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 roku o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych z art. 41 ust. 1 i art. 47 w związku z art. 31 ust. 3, a także z art. 50 Konstytucji RP;
- b) art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 roku o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych z art. 45 ust. 1, art. 77 ust. 2 i art. 78 Konstytucji RP;
10. a) art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 24 maja 2002 roku o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu z art. 41 ust. 1 i art. 47 w związku z art. 31 ust. 3, a także z art. 50 Konstytucji RP;
- b) art. 23 ust. 7 pkt 1 ustawy z dnia 24 maja 2002 roku o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu z art. 45 ust. 1, art. 77 ust. 2 i art. 78 Konstytucji RP;
11. art. 44 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 roku o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego z art. 41 ust. 1 i art. 47 w związku z art. 31 ust. 3, a także z art. 50, art. 45 ust. 1, art. 77 ust. 2 i art. 78 Konstytucji RP;
12. a) art. 14 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 roku o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym z art. 41 ust. 1 i art. 47 w związku z art. 31 ust. 3, a także z art. 50 Konstytucji RP;
- b) art. 14 ust. 7 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 roku o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym z art. 45 ust. 1, art. 77 ust. 2 i art. 78 Konstytucji RP;
13. a) art. 32 ust. 1 pkt 4 i art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o Służbie Celnej z art. 41 ust. 1 i art. 47 w związku z art. 31 ust. 3, a także z art. 45 ust. 1 i art. 77 ust. 2 i art. 78 Konstytucji RP;
- b) art. 32 ust. 1 pkt 9 oraz art. 46 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o Służbie Celnej z art. 50 oraz z art. 45 ust. 1, art. 77 ust. 2 i art. 78 Konstytucji RP;
14. a) art. 23 pkt 4 lit. d ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 roku o rybactwie śródlądowym z art. 50 Konstytucji RP;
- b) art. 23a ust. 8 ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 roku o rybactwie śródlądowym z art. 45 ust. 1, art. 77 ust. 2 i art. 78 Konstytucji RP;
15. a) art. 47 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 28 września 1991 roku o lasach z art. 50 Konstytucji RP;
- b) art. 47 ust. 3b ustawy z dnia 28 września 1991 roku o lasach z art. 45 ust. 1, art. 77 ust. 2 i art. 78 Konstytucji RP;
16. a) art. 39 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 13 października 1995 roku – Prawo łowieckie z art. 50 Konstytucji RP;
- b) art. 39 ust. 10 ustawy z dnia 13 października 1995 roku – Prawo łowieckie z art. 45 ust. 1, art. 77 ust. 2 i art. 78 Konstytucji RP;
17. a) § 16 ust. 1 pkt 2, ust. 2-5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2005 roku w sprawie sposobu postępowania przy wykonywaniu niektórych uprawnień policjantów z art. 41 ust. 1 i art. 47 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP;
- b) § 17 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2005 roku w sprawie sposobu postępowania przy wykonywaniu niektórych uprawnień policjantów z art. 50 Konstytucji RP;
18. a) § 5 ust. 1-4, 6 i 7 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 15 grudnia 2006 roku w sprawie kontroli granicznej dokonywanej przez funkcjonariuszy Straży Granicznej z art. 41 ust. 1 i art. 47 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP;
- b) § 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 15 grudnia 2006 roku w sprawie kontroli granicznej dokonywanej przez funkcjonariuszy Straży Granicznej z art. 50 Konstytucji RP;
19. § 10 ust. 1 pkt 2, ust. 3-6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2009 roku w sprawie za-

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.18. Utrata członkostwa w Polskim Związku Łowieckim; postępowanie dyscyplinarne (K 10/14)

Prokurator Generalny wniósł o zbadanie zgodności art. 2 oraz art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 roku o zmianie ustawy – Prawo łowieckie, jak również art. 3 tej ustawy w zakresie, w jakim dotyczy spraw utraty członkostwa w Polskim Związku Łowieckim na skutek łowieckiego postępowania dyscyplinarnego, z art. 42 ust. 1 zdanie pierwsze Konstytucji RP.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.19. Ustawa o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób (K 6/14)

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej wniósł o zbadanie zgodności

- 1) art. 14 ust. 3 ustawy z dnia 22 listopada 2013 roku o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób – z art. 41 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP,
- 2) art. 19 ust. 3 ustawy z dnia 22 listopada 2013 roku o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób - z art. 42 ust. 1 w związku z art. 2 Konstytucji RP,
- 3) art. 11 i art. 14 ust. ustawy z dnia 22 listopada 2013 roku o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób – z art. 2 i art. 41 ust. 1 Konstytucji RP.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.20. Postępowanie karne; zasady udziału podejrzanego (oskarżonego) lub jego obrońcy w posiedzeniu sądu (K 5/14)

Rzeczni Praw Obywatelskich wniósł o zbadanie zgodności art. 464 § 1 i 2 w zw. z art. 96 § 1 i 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku – Kodeks postępowania karnego – w zakresie w jakim nie gwarantuje podejrzanemu/oskarżonemu lub jego obrońcy prawa do wzięcia udziału w posiedzeniu sądu rozpatrującego zażalenie na postanowienie dotyczące stosowania wobec niego innych niż zatrzymanie i tymczasowe aresztowanie środków przymusu - z art. 42 ust. 2, z art. 45 ust. 1, z art. 2 i z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.21. Zakres immunitetu parlamentarnego (K 2/14)

Rzeczni Praw Obywatelskich wniósł o zbadanie zgodności art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora w części zawierającej wyrazy "a także inną działalność związaną nieodłącznie ze sprawowaniem mandatu" z art. 105 ust. 1 w zw. z art. 32 ust. 1, art. 45 ust. 1 w zw. z art. 31 ust. 3 i art. 47 oraz z art. 2 Konstytucji RP, a także z art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności z dnia 4 listopada 1950 r.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.22. Ustawa o grach hazardowych; proces ustawodawczy; obowiązek notyfikacji przepisów technicznych przez Komisję Europejską (P 21/15)

Podmiot inicjujący postępowanie: Sąd Rejonowy w Olsztynie II Wydział Karny

Sprawa połączona z P 18/15, P 19/15 i z P 20/15 (sprawa rozpoznawana pod wspólną sygnaturą P 18/15).

- zasadą demokratycznego państwa prawnego zaufania obywatela do państwa i prawa z zasadą racjonalności działań ustawodawcy,
- zasadą winy jako podstawy odpowiedzialności,
- zasadą poprawnej legislacji,
- 2. z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP, tj.
- zasadą proporcjonalności,
- 3. z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP, tj.
- zasadą równości oraz sprawiedliwości społecznej.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.33. Ustawa o grach hazardowych; proces ustawodawczy; obowiązek notyfikacji przepisów technicznych przez Komisję Europejską (P 8/15)

Podmiot inicjujący postępowanie: Sąd Rejonowy w Szubinie II Wydział Karny

Sprawa połączona z P 14/15 i P 17/15 (sprawa rozpoznawana pod wspólną sygnaturą P 8/15).

Pytanie prawne czy uchwalenie ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych w zakresie, w jakim zawiera on przepisy techniczne w rozumieniu dyrektywy 98/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 czerwca 1998 r., w szczególności przepisu art. 14 tej ustawy, z naruszeniem obowiązku notyfikacji wynikającego z tej dyrektywy oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu norm i aktów prawnych, jest zgodne z art. 2, art. 7 w zw. z art. 9 Konstytucji RP, z uwagi na naruszenie konstytucyjnego trybu ustawodawczego.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.34. Ustawa o grach hazardowych; proces ustawodawczy; obowiązek notyfikacji przepisów technicznych przez Komisję Europejską (P 5/15)

Podmiot inicjujący postępowanie: Sąd Rejonowy w Szubinie II Wydział Karny

Sprawa połączona z P 48/14, P 73/14 (sprawa rozpatrywana pod wspólną sygnaturą P 44/14).

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.35. Ustawa o grach hazardowych; proces ustawodawczy; obowiązek notyfikacji przepisów technicznych przez Komisję Europejską (P 4/15)

Podmiot inicjujący postępowanie: Sąd Rejonowy w Olsztynie II Wydział Karny

Sprawa połączona z P 1/15, P 2/15, P 3/15 (sprawa rozpoznawana pod wspólną sygnaturą P 1/15).

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.36. Ustawa o grach hazardowych; proces ustawodawczy; obowiązek notyfikacji przepisów technicznych przez Komisję Europejską (P 3/15)

Podmiot inicjujący postępowanie: Sąd Rejonowy w Olsztynie II Wydział Karny

Sprawa połączona z P 1/15, P 2/15 (sprawa rozpoznawana pod wspólną sygnaturą P 1/15).

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.37. Ustawa o grach hazardowych; proces ustawodawczy; obowiązek notyfikacji przepisów technicznych przez Komisję Europejską (P 2/15)

Podmiot inicjujący postępowanie: Sąd Rejonowy w Olsztynie II Wydział Karny

Sprawa połączona z P 1/15 (sprawa rozpoznawana pod wspólną sygnaturą P 1/15).

Sprawa połączona z P 76/14 (sprawa rozpatrywana pod wspólną sygnaturą P 75/14).

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.43. Ustawa o grach hazardowych; proces ustawodawczy; obowiązek notyfikacji przepisów technicznych przez Komisję Europejską (P 75/14)

Podmiot inicjujący postępowanie: Sąd Rejonowy w Olsztynie II Wydział Karny, Sąd Rejonowy w Olsztynie II Wydział Karny, Sąd Rejonowy w Olsztynie II Wydział Karny, Sąd Rejonowy w Olsztynie II Wydział Karny

Sprawa połączona z P 76/14, P 77/14, P 78/14 (sprawa rozpatrywana pod wspólną sygnaturą P 75/14).

Połączone pytania prawne czy przepis art. 6 ust. 1 oraz art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 19 listopada 2009 roku o grach hazardowych, uchwalonej bez przedstawienia przez Państwo Polskie w Komisji Europejskiej w ramach procedury notyfikacyjnej wynikającej z art. 1 ust. 11 dyrektywy 98/34/WE parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 czerwca 1998 roku są zgodne z:

1. art. 2 Konstytucji RP tj.
 - zasadą demokratycznego państwa prawnego zaufania obywatela do państwa i prawa oraz z zasadą racjonalności działań ustawodawcy,
 - zasadą winy jako podstawy odpowiedzialności,
 - zasadą poprawnej legislacji;
2. z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP tj.
 - zasadą proporcjonalności;
3. z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP tj.
 - zasadą równości oraz sprawiedliwości społecznej.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.44. Ustawa o grach hazardowych; proces ustawodawczy; obowiązek notyfikacji przepisów technicznych przez Komisję Europejską (P 73/14)

Podmiot inicjujący postępowanie: Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze VIII Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą w Kamiennej Górze

Sprawa połączona z P 44/14, P 48/14 (sprawa rozpoznawana pod wspólną sygnaturą P 44/14).

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.45. Ustawa o grach hazardowych; obowiązek notyfikacji (P 72/14)

Sąd Rejonowy w Sandomierzu wystąpił z pytaniem prawnym:

1. przepisy art. 6 ust. 1 oraz art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 19 listopada 2009 roku o grach hazardowych zostały uchwalone w sposób naruszający wymagania dotyczące procesu legislacyjnego wynikające z prawa unijnego, związane z zachowaniem obowiązku notyfikacji przepisów technicznych Komisji Europejskiej, a zatem czy są zgodne z art. 2 w związku z art. 7 i art. 9 Konstytucji RP;
2. przepis art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 19 listopada 2009 roku o grach hazardowych jest sprzeczny z art. 2 w związku z 2 w związku z art. 7 i art. 9 Konstytucji RP z uwagi na naruszenie wynikającego z dyrektywy 98/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 listopada 2006 roku obowiązku notyfikacji przepisów technicznych przez Komisję Europejską;
3. art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 19 listopada 2009 roku o grach hazardowych uznawany za przepis techniczny w rozumieniu dyrektywy 98/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 czerwca 1998 roku jest zgodny z art. 2 i art. 7 Konstytucji RP, w sytuacji, gdy cytowana ustawa została uchwalona z naruszeniem obowiązku notyfikacji wynikającym z powołanej dyrektywy, ale i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 roku w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych, z uwagi na naruszenie trybu ustawodawczego;
4. czy dopuszczalne jest pociągnięcie do odpowiedzialności karnoskarbowej za występki z art. 107 § 1 Kodeksu karnego skarbowego osób, które prowadzą grę losową, grę na automacie lub zakład wzajemny wbrew zakazom zawartym w przepisach ustawy z dnia 19 listopada 2009 roku o grach hazardowych, uchwalonej z naruszeniem obowiązku notyfikacji, jak w pkt 1,2, 3 postanowienia.

」 」 」 」 」 」 」 」 」 」 」 」 」 」 」 」 」
2.2.46. Ustawa o grach hazardowych; obowiązek notyfikacji (P 71/14)

Sprawa połączona z P 65/14, P 67/14 (sprawa rozpoznawana pod wspólną sygnaturą P 65/14).

」 」 」 」 」 」 」 」 」 」 」 」 」 」 」 」 」
2.2.47. Ustawa o grach hazardowych; obowiązek notyfikacji (P 67/14)

Sprawa połączona z P 65/14 (sprawa rozpoznawana pod wspólną sygnaturą P 65/14).

」 」 」 」 」 」 」 」 」 」 」 」 」 」 」 」 」
2.2.48. Ustawa o grach hazardowych; obowiązek notyfikacji (P 65/14)

Sprawa połączona z P 65/14, P 71/14 (sprawa rozpoznawana pod wspólną sygnaturą P 65/17)

Sąd Rejonowy w Radzynie Podlaskim wystąpił z pytaniem prawnym:

- a) przepisy art. 6 ust. 1 oraz art. 14 ust. 1 ustawy z 19 listopada 2009 roku o grach hazardowych zostały uchwalone w sposób naruszający wymagania dotyczące procesu legislacyjnego wynikające z prawa unijnego, związane z zachowaniem obowiązku notyfikacji przepisów technicznych Komisji Europejskiej, a zatem, czy są zgodne z art. 2 w związku z art. 7 i art. 9 Konstytucji RP;
- b) przepis art. 14 ust. 1 ustawy z 19 listopada 2009 roku o grach hazardowych jest sprzeczny art. 2 w zw. z art. 7 i art. 9 Konstytucji RP z uwagi na naruszenie wynikającego z dyrektywy 98/34/WE Parlamentu europejskiego i Rady z dnia 20 listopada 2006 roku obowiązku notyfikacji przepisów technicznych przez Komisję Europejską;
- c) art. 14 ust. 1 ustawy z 19 listopada 2009 roku o grach hazardowych uznawany za przepis techniczny w rozumieniu dyrektywy 98/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady jest zgodny z art. 2 w zw. z art. 7 Konstytucji RP z uwagi na naruszenie obowiązku notyfikacji wynikający z w/w dyrektywy oraz rozporządzenia Rady Ministrów z 23 grudnia 2002 roku w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych, z uwagi na naruszenie trybu ustawodawczego;
- d) dopuszczalne jest pociągnięcie do odpowiedzialności karnej za występki z art. 107 §1 Kodeksu karnego skarbowego osób, które prowadzą grę losową, grę na automacie lub zakład wzajemny wbrew zakazom zawartym w przepisach ustawy o grach hazardowych, uchwalonej z naruszeniem obowiązku notyfikacji.

」 」 」 」 」 」 」 」 」 」 」 」 」 」 」 」 」
2.2.49. Ustawa o grach hazardowych; obowiązek notyfikacji (P 61/14)

Sąd Rejonowy w Ostródzie wystąpił z pytaniem prawnym: czy art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 19 listopada 2009 roku o grach hazardowych uznawany za przepis techniczny w rozumieniu dyrektywy 98/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 czerwca 1998 roku jest zgodny z art. 2 i art. 7 Konstytucji RP, w sytuacji, gdy ustawa z 19 listopada 2009 roku o grach hazardowych została uchwalona z naruszeniem obowiązku notyfikacji wynikającym z powołanej dyrektywy, ale i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 roku w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych, z uwagi na naruszenie trybu ustawodawczego.

」 」 」 」 」 」 」 」 」 」 」 」 」 」 」 」 」
2.2.50. Ustawa o grach hazardowych; obowiązek notyfikacji (P 58/14)

Pytanie Sądu Rejonowego w Gorzowie Wielkopolskim. Sprawa połączona z P 22/14 (sprawa rozpoznawana pod wspólną sygnaturą P 22/14)

2.2.51. Proces ustawodawczy; obowiązek notyfikacji przepisów technicznych przez Komisję Europejską (P 57/14)

Pytanie Sądu Rejonowego w Radomiu. Sprawa połączona z P 41/14, P 42/14, P 45/14, P 49/14 (sprawa rozpoznawana pod wspólną sygnaturą P 41/14).

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.52. Proces ustawodawczy; obowiązek notyfikacji przepisów technicznych przez Komisję Europejską (P 53/14)

Pytanie Sądu Rejonowego w Pruszkowie. Sprawa połączona z P 34/14 (sprawa rozpatrywana pod wspólną sygnaturą P 34/14).

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.53. Ustawa o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób (P 51/14)

Pytanie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu. Sprawa połączona z K 11/14, P 20/14 (sprawa rozpoznawana pod wspólną sygnaturą K 6/14).

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.54. Proces ustawodawczy; obowiązek notyfikacji przepisów technicznych przez Komisję Europejską (P 49/14)

Pytanie Sądu Rejonowego w Radomiu. Sprawa połączona z P 42/14, P 45/14 (sprawa rozpoznawana pod wspólną sygnaturą P 41/14).

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.55. Proces ustawodawczy; obowiązek notyfikacji przepisów technicznych przez Komisję Europejską (P 48/14)

Pytanie Sądu Rejonowego w Radomiu. Sprawa połączona z P 44/14 (sprawa rozpoznawana pod wspólną sygnaturą P 44/14).

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.56. Proces ustawodawczy; obowiązek notyfikacji przepisów technicznych przez Komisję Europejską (P 45/14)

Pytanie Sądu Rejonowego w Radomiu. Sprawa połączona z P 41/14, P 42/14 (sprawa rozpatrywana pod wspólną sygnaturą P 41/14).

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.57. Proces ustawodawczy; obowiązek notyfikacji przepisów technicznych przez Komisję Europejską (P 44/14)

Pytanie Sądu Rejonowego w Radomiu czy przepisy art. 6 ust. 1 oraz art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 19 listopada 2009 roku o grach hazardowych zostały uchwalone w sposób naruszający wymagania dotyczące procesu legislacyjnego wynikające z prawa unijnego, związane z zachowaniem obowiązku notyfikacji przepisów technicznych Komisji Europejskiej, a zatem czy są zgodne z art. 2 w związku z art. 7 i art. 9 Konstytucji RP.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.58. Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 43/14)

Pytanie Sądu Rejonowego w Radomiu. Sprawa połączona.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.59. Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 42/14)

Pytanie Sądu Rejonowego w Grójcu. Sprawa połączona.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.60. Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 41/14)

Pytanie Sądu Rejonowego w Radomiu. Sprawa połączona.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.61. Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 40/14)

Pytanie Sądu Okręgowego w Warszawie. Sprawa połączona.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.62. Kodeks karny; wyrok łączny; zasada sprawiedliwości i rzetelności proceduralnej (P 37/14)

Sąd Okręgowy w Krakowie wystąpił z pytaniem czy art. 89 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks karny jest zgodny z art. 2; art. 45 ust. 1, art. 175 i art. 178 Konstytucji RP .

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.63. Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 36/14)

Pytanie Sądu Rejonowego w Nowym Dworze Mazowieckim. Sprawa połączona.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.64. Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 35/14)

Pytanie Sądu Rejonowego w Nowym Dworze Mazowieckim. Sprawa połączona.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.65. Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 34/14)

Sąd Rejonowy w Pruszkowie wystąpił z pytaniem prawnym czy art. 6 ust. 1 oraz art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 19 listopada 2009 roku o grach hazardowych zostały uchwalone w sposób naruszający wymagania dotyczące procesu legislacyjnego wynikające z prawa unijnego, związane z zachowaniem obowiązku notyfikacji przepisów technicznych Komisji Europejskiej, a zatem czy są zgodne z art. 2 w związku z art. 7 i art. 9 Konstytucji RP.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.66. Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 33/14)

Pytanie Sądu Rejonowego w Słupsku. Sprawa połączona.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌
2.2.67. Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 31/14)

Pytanie Sądu Rejonowego w Nowym Dworze Mazowieckim. Sprawa połączona.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌
2.2.68. Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 30/14)

Pytanie Sądu Rejonowego w Wejherowie. Sprawa połączona.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌
2.2.69. Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 29/14)

Pytanie Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim. Sprawa połączona.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌
2.2.70. Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 28/14)

Pytanie Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie. Sprawa połączona.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌
2.2.71. Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 22/14)

Pytanie Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim. Sprawa połączona.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌
2.2.72. Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 21/14)

Sąd Rejonowy w Olsztynie wystąpił z pytaniem prawnym czy art. 6 ust. 1 oraz art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 19 listopada 2009 roku o grach hazardowych, uchwalonej bez przedstawienia przez Państwo Polskie w Komisji Europejskiej w ramach procedury notyfikacyjnej wynikającej z art. 1 ust. 11 dyrektywy 98/34/WE parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 czerwca 1998 roku jest zgodny z:
- art. 2 Konstytucji RP tj. zasadą demokratycznego państwa prawnego zaufania obywatela do państwa i prawa oraz z zasadą racjonalności działań ustawodawcy, zasadą winy jako podstawy odpowiedzialności, zasadą poprawnej legislacji;
- z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP tj. zasadą proporcjonalności;
- z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP tj. zasadą równości oraz sprawiedliwości społecznej.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌
2.2.73. Wyroki łączne; zasady orzekania (P 19/14)

Sąd Apelacyjny wystąpił z pytaniem prawnym czy art. 92a ustawy - Kodeks karny zakazujący obejmowania wyrokiem łącznym orzeczeń skazujących wydanych w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej jest zgodny z art. 32 Konstytucji RP oraz art. 20 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌
2.2.74. Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 18/14)

Pytanie Sądu Rejonowego Katowice-Wschód w Katowicach. Sprawa połączona.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.75. Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 17/14)

Pytanie Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim. Sprawa połączona.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.76. Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 16/14)

Pytanie Sądu Rejonowego w Przemyślu. Sprawa połączona.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.77. Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 10/14)

Sady Rejonowe: w Lęborsku i w Radomiu wystąpiły z pytaniem

- czy przepisy art. 6 ust. 1 oraz art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 19 listopada 2009 roku o grach hazardowych zostały uchwalone w sposób naruszający wymagania dotyczące procesu legislacyjnego wynikające z prawa unijnego, związane z zachowaniem obowiązku notyfikacji przepisów technicznych Komisji Europejskiej, a zatem czy są zgodne z art. 2 w związku z art. 7 i art. 9 Konstytucji RP;
- czy przepis art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 19 listopada 2009 roku o grach hazardowych jest sprzeczny z art. 2 w związku z 2 w związku z art. 7 i art. 9 Konstytucji RP z uwagi na naruszenie wynikającego z dyrektywy 98/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 listopada 2006 roku obowiązku notyfikacji przepisów technicznych przez Komisję Europejską.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.78. Gry hazardowe (P 7/14)

Sąd Rejonowy w Olsztynie wystąpił z pytaniem czy przepisy art. 6 ust. 1 oraz art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 19 listopada 2009 roku o grach hazardowych, uchwalone bez przedstawienia przez Państwo Polskie w Komisji Europejskiej w ramach procedury notyfikacyjnej wynikającej z art. 1 ust. 11 dyrektywy 98/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 czerwca 1998 roku, są zgodne z art. 90 ust 1 Konstytucji RP.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.79. Gry hazardowe (P 6/14)

Pytanie Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku. Sprawa połączona.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.80. Gry hazardowe (P 5/14)

Pytanie Naczelnego Sądu Administracyjnego. Sprawa połączona.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.81. Opłata za czynności adwokackie; stawka minimalna w sprawach z wyboru i z urzędu (U 7/14)

Naczelna Rada Adwokacka wystąpiła z wnioskiem o zbadania zgodności:

- 1) § 11 ust. 1 pkt 25 w zw. z § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłacono-

nej pomocy prawnej udzielonej z urzędu z art. 16 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 26 maja 1982 roku – Prawo o adwokaturze;

2) § 11 ust. 1 pkt 25 w zw. z § 19 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu z art. 16 ust. 2 oraz art. 29 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 maja 1982 roku – Prawo o adwokaturze;

3) § 13 ust. 6 w zw. z § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu z art. 16 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 26 maja 1982 roku – Prawo o adwokaturze;

4) § 13 ust. 6 w zw. z § 19 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu z art. 16 ust. 2 oraz art. 29 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 maja 1982 roku – Prawo o adwokaturze;

5) § 14 ust. 6 w zw. z § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu z art. 16 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 26 maja 1982 roku – Prawo o adwokaturze;

6) § 14 ust. 6 w zw. z § 19 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu z art. 16 ust. 2 oraz art. 29 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 maja 1982 roku – Prawo o adwokaturze..

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.82. Warunki korzystania przez tymczasowo aresztowanych i skazanych mężczyzn z ciepłej kąpieli (U 6/14)

Rzecznik Praw Obywatelskich wystąpił z wnioskiem o zbadania zgodności:

I. § 32 ust. 4 zdanie pierwsze rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 sierpnia 2003 roku w sprawie regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania tymczasowego aresztowania,
 II. § 30 ust. 3 zdanie pierwsze rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 sierpnia 2003 roku w sprawie regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności - z art. 4 § 1, art. 102~pkt 1 i art. 249 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku – Kodeks karny wykonawczy, art. 40 w związku z art. 41 ust. 4 i art. 92 ust. 1 zdanie pierwsze Konstytucji RP.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.83. Zasady ustalania wysokości stawki minimalnej za czynności adwokackie (U 1/14)

Rzecznik Praw Obywatelskich wystąpił z wnioskiem o zbadania zgodności:

1) § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w zakresie, w jakim uzależnia wysokość stawki minimalnej za czynności adwokackie od wartości przedmiotu sprawy oraz wartości egzekwowanego roszczenia, a także § 6 tego rozporządzenia z art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 26 maja 1982 roku – Prawo o adwokaturze oraz z art. 92 ust. 1 zdanie pierwsze Konstytucji RP,

2) § 4 ust. 1 rozporządzenia z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu w zakresie, w jakim uzależnia wysokość stawki minimalnej za czynności radców prawnych od wartości przedmiotu sprawy oraz od wartości egzekwowanego roszczenia, a także § 6 tego rozporządzenia z art. 223 ust. 3 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych oraz z art. 92 ust. 1 zdanie pierwsze Konstytucji RP.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.84. Zwrot kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu; wysokość stawki za sporządzenie opinii (SK 25/14)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności art. 618 § 1 pkt 11 k.p.k. w związku z art. 29 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 maja 1982 roku - Prawo o adwokaturze i § 14 ust. 4 pkt 2 oraz § 19 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielanej z urzędu z: a) art. 64. ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 w związku z art. 92 ust. 1 w związku z art. 2 Konstytucji RP; b) art. 45 ust. 1 w zw. z art. 31 ust. 3 w związku z art. 92 ust. 1 w związku z art. 2 Konstytucji RP.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.85. Złożenie wniosku o wszczęcie postępowania lustracyjnego - osoby uprawnione (SK 20/14)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności art. 20 ust. 5 ustawy z dnia 18 października 2006 roku o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów z art. 32 w związku z art. 30 Konstytucji RP w zakresie w jakim pozbawia osoby w nim enumeratywnie niewskazane do złożenia wniosku o wszczęcie postępowania lustracyjnego.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.86. Nowelizacja Kodeksu karnego wykonawczego; surowsza kara zastępcza niż w orzeczeniach zapadłych pod rządami poprzedniej ustawy (SK 17/14)

Sprawa połączona ze sprawami SK 62/13 i SK 63/13.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.87. Opłaty w sprawach karnych; koszty postępowania (SK 14/14)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności art. 636 § 3 w zw. z art. 636 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku – Kodeks postępowania karnego i art. 632 pkt 1 w związku z art. 640 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku – Kodeks postępowania karnego z art. 45 ust. 1, art. 64 ust. 1 i 2 w związku z art. 2 Konstytucji RP.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.88. Prawo do sądu; pozbawienie skarżącego prawa do udziału w posiedzeniu sądu w przedmiocie wykonywania środka zabezpieczającego - umieszczenie w zamkniętym zakładzie psychiatrycznym (SK 13/14)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności art. 22 § 1 w związku z art. 204 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku – Kodeks karny wykonawczy w zakresie w jakim przepis ten pozbawia skarżącego prawa udziału w posiedzeniu sądu w przedmiocie wykonywania środka zabezpieczającego z art. 94 §1 k.k., w postaci umieszczenia w zamkniętym zakładzie psychiatrycznym z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, tj. zasadą prawa do sądu, w tym składającym się na jej treść uprawnieniem do korzystania z rzetelnej procedury sądowej, zgodnej z wymogami sprawiedliwości i jawności poprzez zapewnienie skarżącemu wystąpienia i osobistego udziału w czynnościach sądowego postępowania wykonawczego.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.89. Uprawnienie pokrzywdzonego do wniesienia aktu oskarżenia (SK 1/14)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności art. 55 ust. 1 zdanie 1 oraz art. 330 § 2 zdanie 3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku – Kodeks postępowania karnego z art. 32 ust. 1 w związku z art. 45 ust. 1 w związku z art. 77 ust. 2 Konstytucji RP, w zakresie w jakim uprawnienie do wniesienia przez pokrzywdzonego aktu oskarżenia powstaje jedynie w przypadku powtórnego wydania przez prokuratora postanowienia o odmowie wszczęcia lub o umorzeniu postępowania.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.90. Wykroczenia; ograniczenie praw i wolności obywateli w zakresie możliwości uzyskania informacji o popełnionym wykroczeniu (K 51/13)

Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł o zbadanie zgodności:

1) art. 38 ustawy z 21 sierpnia 2001 roku - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia z art. 2 Konstytucji RP w zakresie w jakim narusza on konstytucyjną zasadę ochrony zaufania obywateli do Państwa;

2) art. 38 Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia z art. 42 ust. 2 oraz 3 Konstytucji RP w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP w zakresie w jakim uniemożliwia on obywatelowi skuteczną obronę oraz stawia go przed wyborem zrzeczenia się konstytucyjnego prawa domniemania niewinności albo narażenia na postępowanie sądowe, a także w zakresie w jakim znajdujące się w nim rozwiązania są nieproporcjonalne do celów osiągniętych przez Państwo;

3) art. 38 Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP w zakresie w jakim różnicuje on prawo obywateli do równego traktowania przez władze publiczne w zależności od rodzaju służby państwowej dokonującej kontroli;

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.91. Dochodzenie roszczeń odszkodowawczych; przedawnienie roszczenia o odszkodowanie za niesłuszne skazanie, zastosowanie środka zabezpieczającego, niesłuszne tymczasowe aresztowanie lub zatrzymanie (K 32/13)

Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł o zbadanie zgodności art. 555 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks postępowania karnego z:

- art. 77 ust. 1 w związku z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP;

- art. 64 ust. 2 w związku z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP;

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.92. Określenie wymiaru kary za wykroczenia drogowe (K 30/13)

Prokurator Generalny wniósł o zbadanie zgodności Załączników Nr 1 oraz Nr 2 do ustawy z dnia 6 września 2001 r o transporcie drogowym z art. 10 w związku z art. 173 i w związku z art. 175 ust. 1 oraz w związku z art. 45 ust 1 Konstytucji RP;

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.93. Wolność słowa; ograniczenia wolności słowa (K 28/13)

Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł o zbadanie zgodności art. 16 ust. 3 pkt 1, art. 16 ust. 3 pkt 2 w części zawierającej słowa "i miejsca urodzenia", art. 16 ust. 3 pkt 3, art. 16 ust. 3 pkt 4, oraz art. 16 ust. 3 pkt 6 oraz art. 16 ust. 6 ustawy z dnia 1 lipca 2005 roku o pobieraniu, przechowywaniu i przeszczepieniu komórek, tkanek i narządów z art. 47 oraz z art. 51 ust. 2 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP;

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.94. Prawo zatrzymanego do odmowy złożenia oświadczeń; obowiązek poinformowania zatrzymanego o takim prawie (K 19/13)

Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł o zbadanie zgodności art. 244 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks postępowania karnego - w zakresie, w jakim nie przewiduje prawa zatrzymanego do odmowy złożenia oświadczeń i obowiązku poinformowania zatrzymanego o takim prawie - z art. 42 ust. 2 i art. 42 ust. 3 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP;

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.95. Prawo autorskie (K 15/13)

Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł o zbadanie zgodności art. 115 ust. 3 ustawy z dnia 4 lutego 1994 roku o prawie autorskim i prawach pokrewnych z art. 42 ust. 1 Konstytucji RP;

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.96. Przesłanki zarządzenia przez sąd obligatoryjnie wykonania kary warunkowo zawieszanej (P 43/13)

Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie wystąpił z pytaniem: czy:

1. art. 75 § 1a Kodeksu karnego jest zgodny z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP w związku z art. 2 Konstytucji RP oraz art. 31 ust. 3 Konstytucji RP,
2. art. 75 § 1a Kodeksu karnego jest zgodny z art. 42 ust. 2 Konstytucji RP w związku z art. 42 ust. 3 Konstytucji RP i art. 42 ust. 1 Konstytucji RP w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP i art. 2 Konstytucji RP,
3. art. 75 § 1a Kodeksu karnego jest zgodny z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP w związku z art. 2 Konstytucji RP i w związku z art. 42 ust. 1 Konstytucji RP;

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.97. Odpowiedzialność za przestępstwo skarbowe; odpowiedzialność za wykroczenie skarbowe (P 40/13)

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu wystąpił z pytaniem: czy art. 62 § 2 ustawy z dnia 10 września 1999 roku - Kodeks karny skarbowy w zakresie, w jakim dopuszcza odpowiedzialność za przestępstwo skarbowe albo wykroczenie skarbowe, pomimo uprzedniego zastosowania, na podstawie art. 108 § 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług, wobec tej samej osoby, za ten sam czyn, swoistej sankcji podatkowej, polegającej na obowiązku zapłaty podatku w efekcie samego wystawienia fikcyjnej faktury wskazującej kwotę podatku, jest zgodny z art. 2, art. 32 ust. 1 i art. 42 ust. 1 Konstytucji RP;

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.98. Przeniesienie sędziego na nowe miejsce służbowe (P 35/13)

Sąd Najwyższy wystąpił z pytaniem: czy art. 75 § 3 w związku z art. 75 § 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku - Prawo o ustroju sądów powszechnych jest zgodny z art. 180 ust. 2 i 5 w związku z art. 180 ust. 1, art. 178 ust. 1, art. 179 i art. 186 ust. 1 oraz w związku z art. 173 i art. 10 ust. 1 Konstytucji RP;

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.99. Dopuszczenie zawieszenia postępowania karnego w celu oczekiwania na prejudycjalność orzeczenia innego sądu (P 20/13)

Sąd Okręgowy w Warszawie wystąpił z pytaniem: czy art. 22 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks postępowania karnego jest zgodny z art. 2, art. 45 ust. 1 i art. 77 ust. 2 Konstytucji RP w zakresie w jakim nie dopuszcza zawieszenia postępowania karnego w celu oczekiwania na prejudycjalność orzeczenia innego sądu;

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.100. Zakłady poprawcze i schroniska dla nieletnich; system izolacji nieletnich (U 7/13)

Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł o zbadanie zgodności § 25 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 października 2001 roku w sprawie zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich oraz § 34 rozporządzenia w zakresie w jakim odsyła do odpowiedniego stosowania § 25 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia z art. 95 § 3 ustawy z dnia 26. października 1982 roku o postępowaniu w sprawach nieletnich z art. 41 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP i art. 92 ust. 1 zdanie 1 Konstytucji RP;

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.101. Uprawnienie inspektorów Inspekcji Transportu Drogowego oraz pracowników Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego (U 3/13)

Prokurator Generalny wniósł o zbadanie zgodności przepisów rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 czerwca 2011 roku w sprawie nadania inspektorom Inspekcji Transportu Drogowego oraz pracownikom Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego uprawnień do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego:

1) § 2 ust. 1 - z art. 56 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o transporcie drogowym w związku z art. 129a ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku -Prawo o ruchu drogowym, jak również z art. 95 § 5 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 roku - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia, a przez to także z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP;

2) § 2 ust. 2 - z art. 76a ust. 1 w związku z art. 56 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym oraz w związku z art. 129a ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku - Prawo o ruchu drogowym, jak również z art. 95 § 5 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 roku - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia, a przez to również z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP;

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.102. Karalność niepublicznego znieważenia funkcjonariusza publicznego (SK 70/13)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności art. 226 § 1 kodeksu karnego, w zakresie, w jakim penalizuje znieważenie funkcjonariusza publicznego lub osoby do pomocy mu przybranej dokonane niepublicznie z art. 54 ust. 1, art. 61 ust. 1 oraz art. 63 Konstytucji RP w związku z art. 31 ust. 3 i art. 32 ust. 1 i 2 Konstytucji RP;

2.2.103. Zasady wyłączenia sędziego (SK 66/13)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności art. 40 § 1 pkt 7 ustawy z 6 czerwca 1997 roku - Kodeks postępowania karnego w zakresie w jakim ogranicza wyłączenie sędziego z mocy samej ustawy tylko do tych spraw, w których brał udział w wydaniu orzeczenia, które zostało uchylone, umożliwiając kilkukrotne orzekanie przez tego samego sędziego w danej sprawie w II instancji narusza art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, a w szczególności wynikające z prawa do sądu, prawo do rozpatrzenia sprawy przez bezstronny sąd;

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.104. Kodeks postępowania karnego; wyłączenie dopuszczalności zaskarżenia zażaleniem postanowienia wydanego na podstawie art. 56 § 2 k.p.k. (SK 65/13)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności art. 56 § 3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks postępowania karnego w zakresie, w jakim wyłącza dopuszczalność zaskarżenia zażaleniem postanowienia wydanego na podstawie art. 56 § 2 k.p.k. i odnoszącego się do oskarżyciela posiłkowego, o

którym mowa w art. 54 k.p.k., z art. 78 w związku z art. 176 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 31 ust. 3 i art. 2 Konstytucji RP;

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.105. Obowiązek właściciela lub posiadacza pojazdu wskazania, na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania; wykroczenie drogowe (SK 64/13)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności art. 96 § 3 ustawy z dnia 20 maja 1971 roku - Kodeks wykroczeń w związku z art. 78 ust. 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku - Prawo o ruchu drogowym w zakresie w jakim kryminalizowane (penalizowane) jest niewskazanie przez właściciela lub posiadacza pojazdu na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie, także w sytuacji, gdy takie wskazanie narażałoby tę osobę na odpowiedzialność karną za inne wykroczenie drogowe, ponieważ to właściciel lub posiadacz pojazdu był kierującym pojazdem albo takie wskazanie narażałoby osobę najbliższą dla właściciela lub posiadacza pojazdu na odpowiedzialność za inne wykroczenie drogowe, ponieważ to osoba najbliższa dla właściciela lub posiadacza pojazdu byłaby kierującym pojazdem, z art. 42 ust. 2 i 3 Konstytucji RP oraz z art. 18 Konstytucji RP, w związku z art. 47 Konstytucji RP, w związku z art. 71 ust. 1 Konstytucji RP, w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP, w związku z art. 2 Konstytucji RP oraz w związku z art. 32 ust. 1 i 2 Konstytucji RP;

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.106. Nowelizacja Kodeksu karnego wykonawczego; surowsza kara zastępcza niż w orzeczeniach zapadłych pod rządami poprzedniej ustawy (SK 62/13)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 16 września 2011 roku o zmianie ustawy - Kodeks karny wykonawczy oraz niektórych innych ustaw z art. 2 Konstytucji RP, art. 42 ust. 1 Konstytucji RP, art. 15 ust 1 zdanie drugie Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych, otwartego do podpisu w Nowym Jorku dnia 19 grudnia 1966 roku i art. 7 ust 1 zdanie drugie Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wolności sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 roku;

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.107. Przeciwdziałanie narkomanii; przepadek przedmiotu przestępstwa oraz przedmiotów i narzędzi, które służyły lub były przeznaczone do jego popełnienia, nawet jeżeli nie były one własnością sprawcy, niezależnie od winy osoby będącej właścicielem przedmiotu objętego przypadkiem (SK 59/13)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności art.70 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, w zakresie w jakim dopuszcza możliwość orzeczenia przypadku przedmiotu przestępstwa oraz przedmiotów i narzędzi, które służyły lub były przeznaczone do jego popełnienia, nawet jeżeli nie były one własnością sprawcy, niezależnie od winy osoby będącej właścicielem przedmiotu objętego przypadkiem z:

- art. 2 w związku z art. 42 ust. 1 Konstytucji RP,
- art. 31 ust. 3 w związku z art. 21 i art. 64 ust. 1 i 3 Konstytucji RP,
- art. 32 w związku z art. 64 ust. 2 Konstytucji RP;

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.108. Postępowanie karne; zasady przyznawania statusu pokrzywdzonego; składanie fałszywych zeznań (SK 58/13)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności art. 49 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks postępowania karnego w związku z art. 233 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks karny, w zakresie, w jakim pozwala na nieprzyznanie statusu pokrzywdzonego, a co za tym idzie statusu stro-

ny postępowania karnego w sprawie składania fałszywych zeznań osobie, która była stroną innego postępowania, w którym te zeznania zostały złożone i służyły za dowód z art. 45 ust. 1 w związku z art. 77 ust. 2 w związku z art. 2 Konstytucji RP;

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.109. Wolność sumienia i wyznania (SK 54/13)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności rt. 196 ustawy 6 czerwca 1997 roku - Kodeks karny z:

1. art. 53 ust. 1 Konstytucji RP w związku z art. 54 ust. 1 Konstytucji RP w zakresie, w jakim ingeruje w wolność sumienia osób niewyznających religii poprzez uniemożliwienie im swobodnego wyrażania ich poglądów odnośnie przedmiotów czci religijnej,

2. art. 54 ust. 1 Konstytucji RP w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP w związku z art. 2 Konstytucji RP w zakresie, w jakim ogranicza wolność wyrażania poglądów w sposób nieproporcjonalny, znacznie wykraczający poza zakres konieczny w demokratycznym państwie prawnym, naruszając istotę tej wolności,

3. art. 25 ust. 2 Konstytucji RP w związku z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP w zakresie, w jakim chroni osoby wierzące przed obrazą ich uczuć religijnych, a nie chroni osób, które nie wyznają religii a ich przekonania światopoglądowe oraz filozoficzne są naruszane przez inne osoby,

4. art. 42 ust. 1 Konstytucji RP w związku z art. 2 Konstytucji RP w zakresie, w jakim nie spełnia wymogów określoności i pewności przepisów prawa karnego;

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.110. Występek o charakterze chuligańskim (SK 47/13)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności art. 115 § 21 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks karny z art. 31 ust. 3 w związku z art. 41 ust. 1 oraz art. 2 i art. 42 ust. 1 Konstytucji RP:

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.111. Nieprzyznanie statusu pokrzywdzonego, w rozumieniu art. 49 § 1 k.p.k., podmiotowi, którego dotyczy dokument poświadczający nieprawdę, wystawiony przez osobą uprawnioną do wystawienia dokumentu (SK 27/13)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności przepisu art. 271 § 1 oraz art. 273 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks karny, w zakresie, w jakim nie przyznają statusu pokrzywdzonego, w rozumieniu art. 49 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks postępowania karnego, podmiotowi którego dotyczy dokument poświadczający nieprawdę, wystawiony przez osobą uprawnioną do wystawienia dokumentu - w szczególności dla którego dokument ma znaczenie prawne, którego sytuację prawną dokument opisuje lub determinuje, z:

1) art. 2 Konstytucji RP,

2) art. 45 ust. 1 Konstytucji RP,

3) art. 77 ust. 2 Konstytucji RP;

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.112. Zaskarżenie orzeczenia w przedmiocie kosztów procesu zasądzonych po raz pierwszy przez sąd odwoławczy (K 34/12)

Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł o zbadanie zgodności art. 426 § ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks postępowania karnego w brzmieniu nadanym przez art. 1 ustawy z dnia 20 stycznia 2011 roku o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego - w zakresie w jakim nie daje podstaw do zaskarżenia

orzeczenia w przedmiocie kosztów procesu zasądzonych po raz pierwszy przez sąd odwoławczy - z art. 78 w związku z art. 176 ust. 1 w związku z art. 45 ust. 1 oraz w związku z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.113. Brak regulacji trybu składania wniosków o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności sędziów za złożenie niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego; brak ustawowo określonych przesłanek wyrażenia zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności (P 31/12)

Sąd Okręgowy w Gliwicach wystąpił z pytaniem: czy art. 80 ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku - Prawo o ustroju sądów powszechnych w zakresie niezawierającym regulacji trybu składania wniosków o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności sędziów za złożenie niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego i ustawowo określonych przesłanek wyrażenia zgody na pociągnięcie do tejże odpowiedzialności, oraz art. 19 i art. 21 ustawy z dnia 18 października 2006 roku o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów w zakresie, w jakim do postępowania w przedmiocie odpowiedzialności karnej nie nakazują stosowania odpowiednio przepisu art. 80 ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku - Prawo o ustroju sądów powszechnych w postępowaniu lustracyjnym - są zgodne z art. 2, art. 7 i art. 181 Konstytucji RP.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.114. Postępowanie karne; pozbawienie strony realnego prawa do obrony i skutecznego środka odwoławczego (SK 54/12)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności art. 446 § 1 i 2 w związku z art. 96 § 1 i 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks postępowania karnego z art. 2, art. 32 ust. 1 w związku z art. 42 ust. 2 zd. 1., art. 45 ust. 1, art. 47, art. 52 ust. 2 i art. 64 ust. 2 Konstytucji RP.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.115. Dopuszczalność prowadzenia postępowania o przestępstwo wypełniające także znamiona wykroczenia, po tym, gdy postępowanie o wykroczenie zostało prawomocnie zakończone (P 25/11; połączona z P 34/11)

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi wystąpił z pytaniem: czy art. 17 § 1 pkt 7 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego w zakresie w jakim pomija to, że nie wszczyna się postępowania karnego, a wszczęte umarza, gdy postępowanie o wykroczenie co do tego samego czynu tej samej osoby, zostało wcześniej prawomocnie zakończone, jest zgodny z art. 2 Konstytucji RP, art. 4 ust. 1 Protokołu nr 7 do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, art. 14 ust. 7 Międzynarodowego paktu Praw Obywatelskich i Politycznych?

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.116. Zasady orzekania kary (P 22/11)

Sąd Rejonowy Janowie Lubelskim wystąpił z pytaniem: czy przepis art. 58 § 4 i art. 69 § 4 ustawy - Kodeks karny w brzmieniu ustalonym prze art. 1 pkt 6 i 8 ustawy z dnia 12 lutego 2010 roku o zmianie ustawy - Kodeks karny, ustawy - Kodeks karny wykonawczy oraz ustawy - Prawo ochrony środowiska są zgodne z art. 10 w związku z art. 45 ust. 1 w związku z art. 178 ust. 1, a nadto, czy są zgodne z art. 2 w związku z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP?

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

3. Zmiany w prawie

(opr. dr Anna Błachnio-Parzych, członek Biura Studiów i Analiz SN)

Zmiany wchodzące w życie w styczniu i lutym 2015 r.

- **W dniu 1 stycznia 2015 r.** – ustawa z dnia 29 sierpnia 2014 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2014. 1328)

Przepisem art. 5 wspomnianej ustawy znowelizowano Kodeks karny skarbowy. Po art. 53 § 30e dodano § 30f dotyczący wyjaśnienia znaczenia m.in. terminu „sprawozdanie finansowe”. Dodany został również art. 80b, który penalizuje jako wykroczenie skarbowe polegające na nieprzekazaniu w terminie właściwemu organowi podatkowemu sprawozdania finansowego, opinii lub raportu.

Pełny tekst: <http://dziennikustaw.gov.pl/DU/2014/1328/1>

- **W dniu 11 stycznia 2015 r.** – ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. o ochronie i pomocy dla pokrzywdzonego i świadka (Dz.U. 2015, poz. 21)

W art. 20 wymienionej ustawy wprowadzono wiele zmian mających znaczenie dla sytuacji pokrzywdzonej w postępowaniu karnym, dodano również dwa nowe rozdziały: Rozdział 66j „Wystąpienie do państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie europejskiego nakazu ochrony” oraz Rozdział 66k „Wystąpienie państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie europejskiego nakazu ochrony”.

Pełny tekst: <http://dziennikustaw.gov.pl/DU/2015/21/1>

- **W dniu 9 lutego 2015 r.** – utrata mocy obowiązującej art. 75 § 1 kk w zakresie określonym w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 17 lipca 2013 r., SK 9/10 (Dz.U. 2013, poz. 905).

5. Informacja międzynarodowa

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

5.1. Rada Europy

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

5.1.1. Orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

6. Przegląd książek i czasopism

(opr. dr Anna Błachnio-Parzych, członek Biura Studiów i Analiz SN)

6.1. Przegląd książek

- P. Koper, Badanie świadka w aspekcie jego ochrony w procesie karnym, Warszawa 2015;
- J. Konikowska-Kuczyńska, Wykonywanie kary pozbawienia wolności w systemie terapeutycznym wobec skazanych uzależnionych od środków odurzających lub substancji psychotropowych; Warszawa 2015;
- J. Zagrodnik, L. Wilk, Prawo i proces karny skarbowy, wydanie 2, Warszawa 2015;
- M. Czerwińska, P. Czarnecki, Katalog dowodów w postępowaniu karnym, Warszawa 2015;
- R. Stefański (red.), Kodeks karny. Komentarz, Warszawa 2015;
- K. Nowicki, M. Rusinek, M. Warchoł, Proces karny w diagramach, Bielsko Biała 2014;
- System prawa karnego procesowego, pod red. naukową P. Hofmańskiego, Tom 14. Tryby szczególne, pod red. F. Prusaka, Warszawa 2014;
- O. Sitarz (red.), Metodyka pracy mediatora w sprawach karnych, Warszawa 2014;
- A. Gadomska-Radel, Przesłuchanie dziecka jako ofiary i świadka przestępstwa w procesie karnym, Warszawa 2014;
- A. Zientara, M. Błaszczak, Prawo wykroczeń. Diagramy, Warszawa 2014;

6.2. Przegląd czasopism

Europejski Przegląd Sądowy 2015, nr 1

- W. Jasiński, Dowodowe czynności wykrywcze a ingerencja w prawo do prywatności - standardy strasburskie;

Orzecznictwo Sądów Polskich 2014 nr 12

- M. Małecki, Glosa do wyroku SN z dnia 15 listopada 2013 r., III KK 326/13,
- D. Wysocki, Glosa do uchwały SN z dnia 26 czerwca 2014 r., I KZP 7/14;

Paragraf na drodze 2015 nr 1

- J. Kielar, Kontrawencjonalizacja czy nieudolna amnestia?;
- W. Kotowski, W sprawie uprawnień oskarżycielskich straży gminnych (miejskich). Na kanwie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 8 sierpnia 2013 r., sygn. III KK 232/13;
- P. Zyśk, Ruch rowerzystów na drogach publicznych. Analiza legalna;
- L. K. Paprzycki, Wystrzał opony;
- R. Janczur, Granice realnych wartości kąta i prędkości obrotu koła kierownicy podczas manewrów zmiany pasa ruchu;
- B. Kurzępa, Badanie obecności w organizmie kierującego pojazdem środków działających podobnie do alkoholu;

Państwo i Prawo 2015 z. 1

- M. Kolendowska-Matejczuk, M. Warchoń, Prawo zatrzymanego do milczenia,
- M. Nawrocki, O konstrukcji wykroczenia ciągłego;

Prokuratura i Prawo 2015, nr 1

- R. Kmiecik, Kontrowersyjne unormowania w znowelizowanym kodeksie postępowania karnego;
- T. Grzegorzczak, Postępowanie przygotowawcze w świetle nowelizacji z dnia 27 września 2013 r. i rola w nim prokuratora w aspekcie sądowego stadium procesu;
- M. Rogalski, Zasady legalizmu w procesie karnym po noweli do kodeksu postępowania karnego z dnia 27 września 2013 r.;
- K. Dutka, Rola prokuratora w znowelizowanym postępowaniu karnym;
- J. Skorupka, Czynności legalne warunkowo w postępowaniu karnym;
- P. Hofmański, J. Śliwa, Dwugłos w sprawie nowego kształtu postępowania przygotowawczego;
- R. A. Stefański, Końcowe zapoznanie z materiałami postępowania przygotowawczego w świetle noweli z dnia 27 września 2013 r.;
- M. Klejnowska, Skarga karna w świetle nowelizacji kodeksu postępowania karnego;
- A. Lach, Umorzenie postępowania karnego na podstawie art. 59a kodeksu karnego;
- S. Steinborn, Postępowanie dowodowe w instancji apelacyjnej w świetle nowelizacji kodeksu postępowania karnego;
- Prokuratura a kontradiktoryjny model postępowania sądowego. Wyzwania i możliwe zagrożenia, wystąpienia: A. Seremeta, L. K. Paprzyckiego, P. Hofmańskiego;
- Panel I. Kontradiktoryjna rozprawa główna sytuacja procesowa stron, wystąpienia: S. Waltosia, S. Zabłockiego, A. Herzoga, D. Waclawowicz, S. Zabłockiego;
- Panel II. Wpływ kontradiktoryjnego modelu rozprawy głównej na przebieg postępowania

przygotowawczego, wystąpienia: M. Laskowskiego, P. Kardasa, J. Śliwy, S. Posmyk, Z. Brodzisz;

Przegląd Sądowy 2015 nr 1

- M. Gabriel-Węglowski, O kontrowersjach wykładni pojęcia „przedmiot niebezpieczny” w bójce oraz pobiciu;
- R. Koper, Istota i charakter prawny regulacji określonej w art. 59a k.k.;
- S. Kudrelek, Tymczasowe zajęcie mienia ruchomego w postępowaniu karnym;

Przegląd Sądowy 2014 nr 11-12

- D. Drajewicz, Nieobecność oskarżonego podczas ogłoszenia wyroku na rozprawie głównej,
- K. Siwek, Dyrektywa języka prawniczego w wykładni prawa (uwagi na marginesie uchwały Sądu Najwyższego z 29 października 2012 r., I KZP 12/12, oraz artykułu Ł. Pohla i S. Czepity, Strona podmiotowa przestępstwa obrazy uczuć religijnych i jego formalny charakter;
- A.M. Tęcza-Paciorek, K. Wróblewski, Ciężar dowodu w procesie karnym, czyli jaka jest, a jaka będzie rola sądu (sędziego);